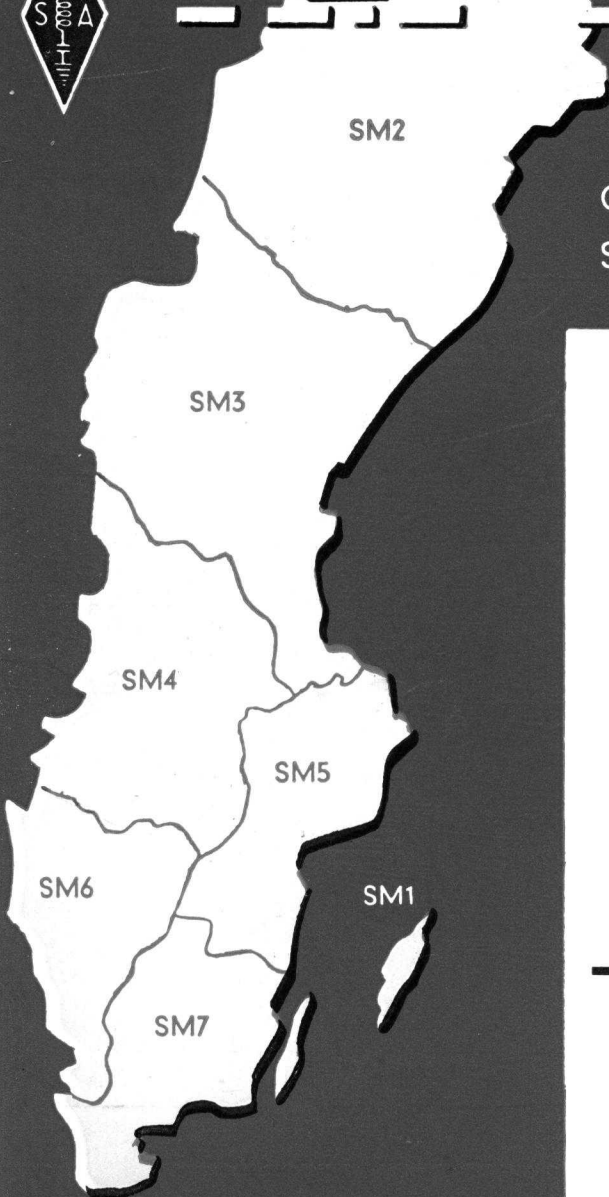

QTC

ORGAN FÖR SSA
Sveriges Sändare Amatörer

UR INNEHÅLLET

SSA—FRO	Sid. 203
En »junk-box»-sändare	» 204
Rävjaktstaktik	» 207
NBFM eller NBPM?	» 210
Elektriciteten — vår vän och fiende	» 211
Dx-spalten	» 214

NUMMER **11** NOV. 1951

Tidningsbilaga medföljer

SSA:s styrelse

Ordf.: SM5ZD, Kapten Per-Anders Kinnman, Hedvigsdalsvägen 24, Helenelund. Tel. 353033 (ej 18-19). Tjänste 679520.
 V. ordf. o. kansliförest. SM5WJ, Tj:man Ivar Westerlund, Mörkövägen 57, Enskede. Tel. 49 58 98.
 Sekr. SM5TF, Jur. kand. Per Bergendorff, Torsvikssvängen 6, Lidingö. Tel. 653158
 Skattmästare: SM5FA, Civ.-ing. Lennart Stockman, Boktryckarvägen 24, Stockholm 32. Tel. 45 82 56.
 Tekn. sekr. SM5PL, Ing. Rolf Grytberg, Vikingagatan 18, Stockholm. Tel. 31 80 65.
 QSL-chef: SM5ARL, Tekniker Gunnar Lönnberg, Rådmansgat. 61, Stockholm.
 QTC-red.: SM5WL, Ing. Hans Eliäson, Norlindsvägen 19, Bromma. Tel. 37 32 12.
 Av styrelsen valda funktionärer:
 Bitr. åt tekn. sekr. i UKV-frågor: SM5VL, Civ.-ing. Bengt Magnusson, Häradsdomarevägen 13, Enskede. Tel. 49 10 64.
 Testledare: SM6ID, Ing. Karl O. Fridén, Box 152, Bohus Björkö. Tel. 210.

Distriktsledarna

- DL 1 SM1FP, Allan Albiin, Stettinergränd 1, Visby.
 DL 2 SM2BC, Börje Lindgren, Soldatgatan 3 C, Boden.
 DL 3 SM3LX, C. H. Nordlöw, Klubbgränd 6, Härnösand. Tel. 23 97.
 DL 4 SM4KL, Karl-Otto Österberg, Box 354 A, Vålberg.
 DL 5—Stor-Stockholm, SM5QV, Gunnar Petterson, Bokbindarvägen 86, Hägersten. Tel. 45 61 77.
 DL 5—Landsorten, SM5CV, Manne Winnberg, FCS, Västerås.
 DL 6 SM6ID, Karl O. Fridén, Box 152, Bohus-Björkö. Tel. 210.
 DL 7 SM7HZ, Thure-Gabriel Gyllenkrok, Björnstorps slott, Björnstorp.

HÅLL KONTAKT MED DIN DL

Minneslista

SSA:s kansli, Magnus Ladulåsgat. 4, Stockholm, Exp. 10.30—11.30. Postadr.: Stockholm 4. Postg. 52277. Tel. 417277.
 Försäljningsdetaljens postgiro: 15 54 48. Betala alltid per postgiro.
 SSA-bulletinen går söndagar kl. 0900 på 80 m. (frekvens 3508 kc) och kl. 1000 på 40 m. (frekvens 7016 kc).

QTC annonser

Följande annonspriser gälla:

1/1 sida kr. 125:— 1/4 sida kr. 40:—
 1/2 sida kr. 75:— 1/8 sida kr. 25:—

Annonstext, även ham-, sändes till Red., Norlindsvägen 19, Bromma (Tel. 37 32 12) senast den 1 månaden före införandet. Alla annonser betalas genom insättande av beloppet på postgirokonto 522 77.

Bidrag skola vara red. tillhanda
senast den 1:a i månaden.

MEDLEMSNÄLAR

kr. 2:50

LOGGBÖCKER

kr. 2:50 (omslag blått, rött eller fanér)

JUBILEUMSDUKEN

kr. 4:—

D:o MÄRKEN

kr. 2:—/100 st.

"AMATÖRRADIO"

av Jan K. Möller. Häft. kr. 12:75, inb. kr. 16:50

TELEGRAFVERKETS MATRIKEL

kr. 1:35

TEKNISKA FRÅGOR

kr. —:75

STORCIRKELKARTA

kr. 2:50

MÄRKEN MED ANROPSSIGNAL

med nålfastsättn. kr. 2:50,
med knapp kr. 2:75.

LOGGBLAD FÖR TESTER

kr. 1:— per 20 st.

Samtliga priser inkl. porto. Vid postförskott tillkommer 30 öre.

Sätt in beloppet på postgirokonto 15 54 48 och sänd beställningen till

SSA FÖRSÄLJNINGSDETALJEN

Magnus Ladulåsgatan 4 — Stockholm 4

ORGAN FÖR FÖRENINGEN SVERIGES SÄNDAREAMATÖRER

Red. och ansv. utg.: Ing. H. ELIÆSON (SM5WL), Norlindsvägen 19, Bromma

SSA-FRO

På QTC:s omslag har sedan länge upptagits FRO-funktionärer, men dessa uppgifter saknas i detta nummer och jag skall här ge en liten förklaring till orsaken.

Under de förhandlingar, som föregingo återupptagandet av amatörverksamheten efter kriget, visade det sig vara ett bestämt önskemål från myndigheternas sida att SSA skulle försöka bidra till amatörernas användning inom försvaret. Ja, det är väl inte för mycket sagt att just försvarsintresset för amatörverksamheten blev ett av de starkaste argumenten när det gällde att återfå sändningstillstånd. Följden härav blev att Frivilliga Radioorganisationen bildades som en underavdelning av SSA.

För att FRO skulle kunna lättare erkännas av myndigheterna och erhålla statsunderstöd i form av pengar, rättigheter att låna kronans materiel m. m. anslöts det till Centralförbundet för befälsutbildning. Sedan dess har också erhållits ett för varje år ökat bidrag och FRO har även i övrigt fått hjälp i både råd och dåd från de militära myndigheterna och Centralförbundet, vilket gjort det möjligt att ordna många trevliga övningar, kurser och läger.

Till en början erbjöd FRO:s inplacering i SSA-verksamheten inga större bekymmer utan FRO-ordföranden ingick i SSA:s styrelse och även FRO:s övriga funktionärer tog direkt del i SSA styrelses arbete. FRO stadgar voro f. ö. godkända av SSA:s styrelse, vilket ju var den naturliga formen, då FRO var en underavdelning till SSA.

Under sista året framkom emellertid det vissa önskemål inom FRO om en något självständigare ställning i förhållandet till SSA, varigenom man bl. a. ansåg sig skola få lättare att erhålla hjälp från de militära myndigheterna. Önskemål förelåg dessutom om att kunna taga in även icke SSA-medlemmar i FRO. Utan att här gå närmare in på detaljerna i de diskussioner, som fördes må endast omtalas att SSA:s styrelse ansåg att frågan om den militära hjälpen borde kunna regleras inom ramen för den hittillsvarande organisationen, en förmodan, som styrelsen fick bestyrkt vid undersökningar hos Centralförbundet för befälsutbildning. Önskemålet om en vidgad rekryteringskrets för FRO ansåg styrelsen vara direkt stridande mot de riktlinjer för FRO-verksamheten, som uppdragits av SSA årsmöte, då

organisationen bildades. Den skulle nämligen vara en underavdelning av SSA och dess uppgift skulle vara att underlätta sändareamatörernas användning inom försvaret.

Resultatet av diskussionerna blev en kompromiss, som innebar att i SSA:s nya stadgar intogs bestämmelse om att i SSA:s styrelse skulle ingå en FRO-representant, varvid meningen var att denne skulle samtidigt fungera som styrelsens representant i FRO och FRO:s representant i SSA. Denne representant skulle föreslås SSA:s årsmöte av FRO. Underhand kom SSA:s styrelse och FRO dessutom överens om att FRO:s stadgar skulle ändras så, att FRO självt finge välja sina funktionärer och även i övrigt skulle stadgarna moderniseras på en del punkter.

Vid »stora styrelsesammanträdet» den 3/6 i år meddelade FRO-representanten att FRO:s styrelse funnit sig icke kunna längre bedriva verksamheten under de betingelser, som angivits av SSA:s årsmöten, utan man önskade med omedelbar verkan full självständighet. Detta kunde givetvis icke bifallas av styrelsen, då endast årsmötet kan taga ställning till en sådan fråga. Då SSA:s styrelse ansåg det vara av största vikt att FRO-verksamheten upprätthölls och detta enligt FRO-representantens åsikt skulle äventyras om ej FRO:s anhållan beviljades, beslöt styrelsemötet att på försök låta FRO verka utan att behöva redovisa sitt arbete för styrelsen intill nästa SSA-årsmöte. varefter detta skulle få taga slutgiltig ställning till frågan om FRO:s framtida ställning.

Övergången till den försöksvisa arbetsformen kom att i viss mån påskyndas genom att den av SSA:s årsmöte valde FRO-representanten av privata skäl avsåg sig sitt uppdrag, varefter ömsesidig representation saknades.

I avvaktan på att FRO:s organisation skall bli slutgiltigt klart har styrelsen beslutat att i QTC icke ta med dess funktionärer, en åtgärd, som f. ö. framtvingats av det förhållandet, att det icke varit möjligt att få kompletta uppgifter på FRO:s nuvarande medarbetare.

Hur försöket att giva FRO full självständighet kommer att utfalla är det ännu för tidigt att uttala sig om, men det är att hoppas att vi till SSA:s årsmöte skall ha fått så pass erfarenhet att ett beslut kan fattas då och FRO-frågan kommer nog att bli en av huvudpunkterna på detta möte. Av särskilt intresse skall det bli att få del av medlemmarnas synpunkter på frågan om FRO skall vara en or-

ganisation endast för sändareamatörer och lyssnare eller om dessa önska den utökad med andra »radioförsvarsintresserade».

En annan fråga, som årsmötet torde få ta ställning till, är om en eventuell helt fristående organisation skall få bibehålla namnet FRO, vilket ju rätteligen måste betraktas som SSA:s egendom.

Låt oss i varje fall komma överens om att se frågan om FRO:s kvarblivande inom SSA eller ej ur den enda synpunkten att organisationen skall utformas på ett sådant sätt att den kan tillfredsställande uppfylla sitt för vårt land så viktiga syfte och låt oss intill årsmötet allvarligt överväga hur detta bäst skall kunna ske.

SM5ZD

Press-Stop

Kontakt SM—LA på 2 m

Den 11 oktober kl. 2310 fick SM6QP (Göteborg) kontakt med LA2GC i Mysen. Rapporterna var S9 på båda hållen. Förbindelsen var resultatet av tre månaders ihärdiga försök. Även —WB hade QSO med den norska stationen.

Tidigare samma kväll hade LA2GC QSO med OZ2IZ (första LA—OZ). Norrmannen körde den 8 oktober 30 engelsmän på 2 m!

EN "JUNK-BOX"-SÄNDARE

Så har det varit sommar och semestertider igen. Som vanligt skulle det bära iväg till landet och fåglarna på de 14 dagarna. I vanliga fall brukar det bli mitt i höbärgningen, men i år blev det litet senare, så det var att förmoda att tiden skulle bli något dryg. Alltså började jag inventera mitt förråd av rör, kondensatorer, motstånd m. fl. lämpliga prylar för radiobygge. Hittade bl. a. en synnerligen väl isärtagen TU5B, varav lådan kunde anses

lämplig att bygga en sändare uti. Alltså till verket. Det kunde ju inte bli någon högklassig sak, men den har gått utan något som helst krångel från första stund.

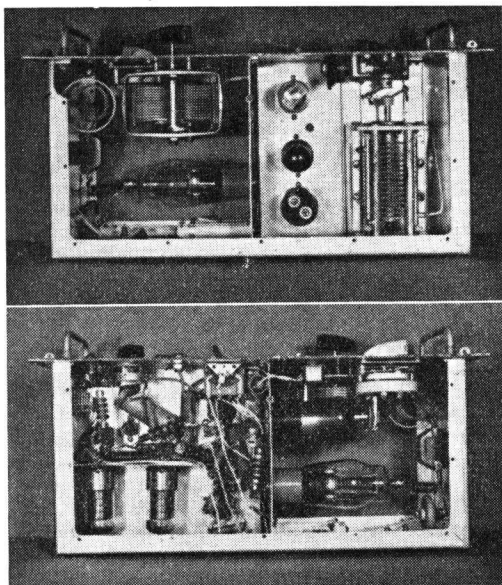
Rörbestyckningen blev 12SK7-osc., 6AG7-bfr, 1625-slutrör samt 12SK7-mikr., 6J5-först., 6V6-clamper-mod. Att jag delvis använt 12-volts rör beror på att de fanns i »boxen». Det går naturligtvis lika bra med 807 i stället för 1625 och 6SK7 i stället för 12-dito och då behövs ju endast 6,3 volts glödspänning.

För att få plats med alltihop i lådan, satte jag in en aluminiumplåt i den ena halvan att tjäna som chassie för rör m. m. och vidare placerades en vinkelböjd plåt på undersidan för de två 12SK7:orna. 6V6 och 1625 monterades horisontellt på den medföljande mellanväggen.

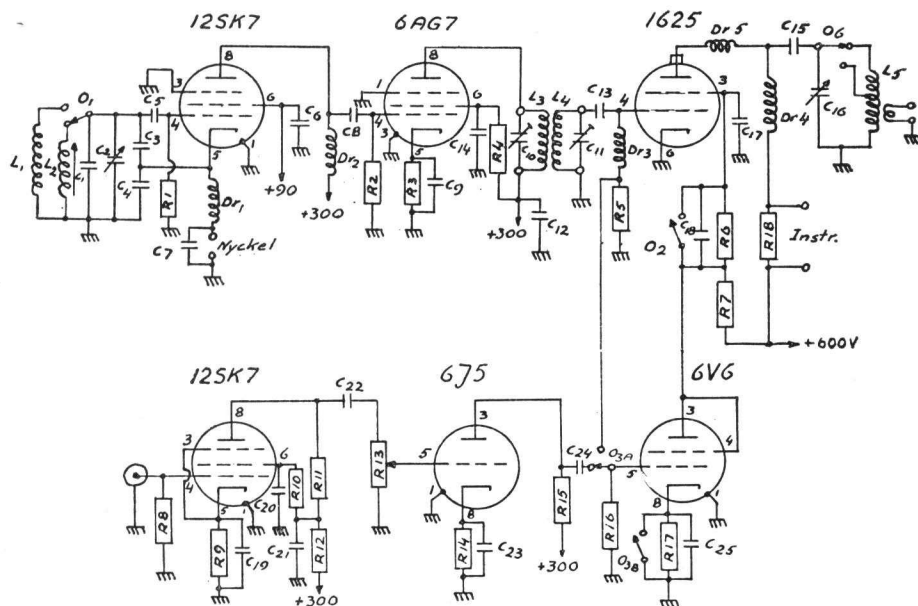
Oscillatorn är en Colpitts och är omkopplingsbar mellan 160 och 80 meter medelst 01 för att minska ned dubblarantalet. En Clapp är ju tidens lösen, men jag har fått T9X på den här också och den är enklare att både få att gå OK och koppla om till annan frekvens samt lämnar litet mera output. Oscillatorn täcker dels 1.75—1.9 Mc och dels 3.5—3.7 Mc.

Dubblaren har plug-in-bandfilter i anoden och har visat sig fungera fb vid både dubbling och fyrdubbling. Filtrets intrimning sker genom att inställa slutrörets drivning till 3,5 mA i ena änden av bandet genom att vrida på en trimmer; flytta vfon till den andra bandändan och göra sammalunda med den andra. Om kopplingsgraden mellan spolarna är riktig, varierar drivningen högst en halv mA över bandet och faller kraftigt utanför detsamma. Kretsarna är lindade på vanliga spolrör, som faslismats på gamla octal-socklar. Varven fixeras sedan med paraffin e. d.

Slutsteget är av konventionell konstruktion

Sändarens ovan- och undersida

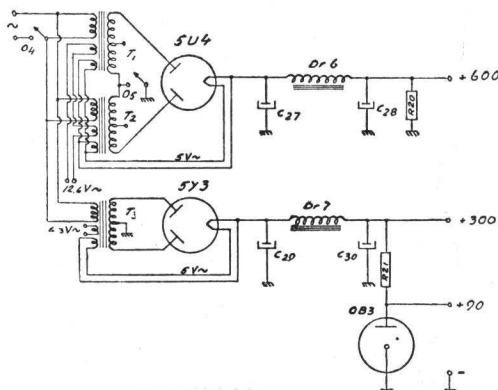

Materiallista:

R1, R2, R12 = 47 kohm
½ W.	C16 = 300 pF var.
R3, R18 = 100 ohm 2 W	C17 = 2000 pF glimmer
R4, R5 = 22 kohm 1 W	C18 = 0.25 mF papper
R6 = 47 kohm 1 W	C19, C23, C25 = 10 mF
elektrolyt 25 volt
R7 = 50 kohm 25 W tråd-
lindat	C20 = 0.1 mF papper
	C21 = 8 mF elektrolyt
450 V
R8 = 1 Megohm ½ W	C26 = 2×500 pF var. BC-
typ
R9, R14 = 1500 ohm ½ W	C27, C28 = 16 mF 1000
volt el. (2 st. 32 mF
500 volt i serie)
R10 = 1.5 Megohm ½ W	C29, C30 = 16 mF 500
volt el.
R11 = 0.22 Megohm ½ W	O1, O6 = 1-pol. 2-vägs
omkopplare.
R13 = 0.5 Megohm poten-
tiometer	O2, O4, O5 = 1-pol. ström-
brytare
R15 = 82 kohm ½ W	O3 A—B = 2-pol. 2-vägs
omkopplare
R16 = 200 kohm ½ W	Dr1, Dr2, Dr3 = 2.5 mH
hfdrossel
R17 = 1000 ohm 2 W	Dr4 = 3 mH hfdrossel fr.
TU5B
R19 = 63 ohm 1 W	Dr5 = 8 varv längd 2 cm
br 1 var
R20 = 50kohm 10 W	Dr6, Dr7 = 100 mA lf-
drossel
R21 = 10 kohm 5 W	T1, T2, T3 = nättransfor-
mator 2×275 V—100
mA, 6.3 V—2 A, 5 V
—2 A
C1 = 200 pF glimmer	
C2 = ca 100 pF var. från
TU5B	
C3 = 500 pF glimmer	
C4 = 750 pF glimmer	
C5, C8, C13 = 100 pF
glimmer	
C6, C7, C9, C12, C14, C22,
C24 = 0.01 mF papper	
C10, C11 = 3—30 pF Phil-
lips trimmer	
C15 = 400 pF 2000 volt
glimmer från TU5B	

Spoltabell:

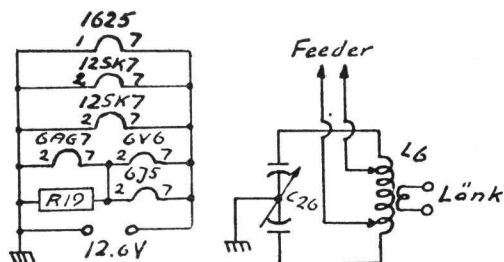
- L1 = Lindad på keramiskt spolrör och c:a 4,5 mikroH.
L2 = Lindad på spole med trimkärna och c:a 18 mikroH.
L3 = För 80 m: 35 varv tätlingning med 0,35 mm tråd
på 35 mm spolrör
För 40 m: 19 varv tätlingning med 0,35 mm tråd
L4 = För 80 m: 30 varv tätlingning med 0,35 mm tråd
För 40 m: 16 varv tätlingning med 0,35 mm tråd
L3 och L4 är lindade på samma kärna och med ca
5–10 mm mellanrum. De »kalla» ändarna vetta
mot varandra, vilket minskar övertensionshalten. Trim-
rarna C10 och C11 monteras lämpligen inuti spol-
formen så att de icke ändras vid spolbyten.
L5 = 20 varv 0,8 mm tråd luftlindad, längd 50 mm, diam.
35 mm. Länk = 3 varv tätlindad plasticisolerad
tråd.
L6 = 22 varv 1 mm blank koppartråd luftlindad, längd 50
mm, diam. 35 mm. Länk som på L5.

Kraftaggregatet

och har försetts med en s. k. clamper för att komma ifrån minusspänningslikriktare. Slut-tanken har endast en spole med tapp och har sidställt för att inte få högspänning i spolen. För att mäta anodströmmen har inkopplats ett motstånd R18 på 100 ohm och häröver kan inkopplas en mA-meter på 0—150 mA eller en voltmeter på 0—15 volt. Input på CW blir omkring 50 watt och på foni c:a 25 watt.

Modulatorens är en enkel rak förstärkare och det hela fungerar med s. k. Clamper-modulation. Modulatorens är byggd för kristallmikrofon och har visat sig vara av god kvalitet. Omkoppling CW—foni sker medelst omkopplarna O2 och O3 A—B. Modulationssystemet har delvis tagits ur QST av mars 1950. Clamper-röret modulerar skärmgallret på 1625 medelst Heising-modulation och för att uppnå 100 proc. modulation har insatts motståndet R6 i skärmgallret, vilket överbryggats med kondensatorn C18 för talfrekvenserna. Motståndet kortslutes vid CW av omkopplaren O2.

Glödtrådskoppling och antennavstämningsskrets

6V6 är i CW-läge med gallret ansluten till gallerläckan R5 och vid foni till C24. Katoden är direktjordad vid CW genom O3B och har ett katodmotstånd vid foni. Spänningsfallet över R17 justeras till c:a 13 volt, varför något ändrat motståndsvärde kan visa sig lämpligare. Anodspänningen bör härvid hålla sig vid c:a 280 volt. Vid CW blir röret blockerat av spänningsfallet över R5 när drivning kommer till 1625 och drar ström i teckenmellanrummen. Därvid bildas ett stort spänningsfall över

R7 och rörets anodspänning blir c:a 40 volt. Eftersom slutrörets skärmgaller därvid också endast får 40 volt kommer röret att i »tomgång» dra endast c:a 20 mA, vilket är långt under den tillåtna anodförlusten.

Output erhålles via en länk på L5. Där kan man koppla in en 75 ohms feeder eller som i mitt fall länkkoppla ett antennfilter, vilket också visas i schemat. Det är en s. k. balanserad krets och har stora möjligheter till anpassning till impedanser av olika slag. Man kan tappa ner feedern eller antennen till lämpligt varvtal på spolen och den kommer att dra som man vill. Vid ett tillfälle stämde jag av en 13 m lång tråd på 40 meter och fick S8 från OH på foni.

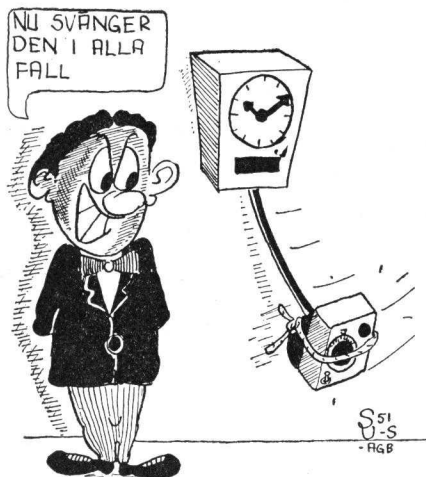
Innan någon testning igångsattes med sändaren, bör man tillse att alla 6-volts-rör finnas på sina respektive platser, enär glödströmsdata annars ej stämmer, och något rör kanske börjar lysa litet för bra.

Likriktaren är inte kritisk på något sätt. Till 600-voltslikriktaren använde jag två vanliga BC-transformatorer på 550 volt »tvärsöver», vilka kördes i motsatt fas och samtidigt kopplades 6,3-voltslindningarna så, att de förstärkte varandra till 12,6 volt. 5-voltslindningarna parallellkopplades till 5U4. Motståndet till VR90 justeras så, att röret lyser gott och väl med nyckeln nedtryckt.

Om man redan har en lämplig likriktare är de behövliga data: 12,6 volt vid 1,6 A, 90 volt stabiliserat vid 10 mA, 300 volt vid 60 mA och 600 volt vid 100 mA.

På denna sändare och en 83 m longwire avverkades under 12 dagar nästan hela Europa samt dessutom TA, PY, VE och W med goda rapporter. Mottagaren var tyvärr bara 1—V—1 och litet för bred, annars hade det kanske blivit flera DX.

Sixten Andersson, SM7ACO

Värt att försöka

Vid en del UHF-försök i USA konstaterades att signalstyrkan vid mottagning kunde ökas upp till den dubbla genom att antennens plan försköts 2.5° åt ena eller andra hållet i förhållande till horisontalplanet.

Nytt rekord på 420 mc

G5BY hade den 17 juli QSO med G3APY på 420 Mc. Distansen var hela 227 miles, dvs. nära 38 svenska mil! F8MX hördes av G2DD på samma band den 21 augusti. F8MX befann sig då på semester i Dieppe. G2DD's QTH är Stanmore i Middlesex.

RÄVJAKTSTAKTIK

Rävsaxen fungerar, och vi har genom prov lärt oss vilka pejlsatser som är bra, hur nära telefonrådarna vi vågar gå etc. Den som inte har anslagit några timmar till att med karta och kompass kolla saxens beteende och noggrannhet i olika situationer kan varmt rekommenderas att inte uppskjuta den undersökningen till sin första rävjakt!

På jaktstigen

Nu ska vi alltså delta i en riktig jakt. Vi har fått uppgift om området (det är ungefär 5×5 km), tillåtet färdssätt (cykel), rävarnas antal (3), signaler, frekvenser och sändningstider. Sändningsschemat ser ut så här:

Räv nr	I	II	III
Sänder kl.	1020	1023	1026
	1050	1051	1052
	1110	1111	1112
	1130	1131	1132
	1140	1141	1142
	osv. var tionde minut t. o. m.		
	1300	1311	1312

Tas senast 1310 1321 1322

Första passet tre minuter, övriga en minut.

Vi beslutar att starta nära ett hörn av området, vid ett vägskal, så att vi — beroende på hur första sändningspassets pejlingar kommer att se ut — kan välja endera av två vägar in i området eller längs dess kant som pejlbas. Se punkt A på kartan, figur 1! Den första pejlsplatsen väljes med största omsorg; tid har man ju gott om denna gång. När första räven sänder, hinner vi ta en pejling och även kolla den genom att vrida oss ett halvt varv och ta kontrabäringen samt till slut rita in den på kartan, innan den andra räven börjar sända. Rävarna sänder nämligen tre minuter per räv under detta första pass för att ge jägarna möjlighet att hitta deras frekvenser och även för att ha en viss marginal för felgående klockor. Bäringarna till de andra rävarna ritas in på kartan med andra färger.

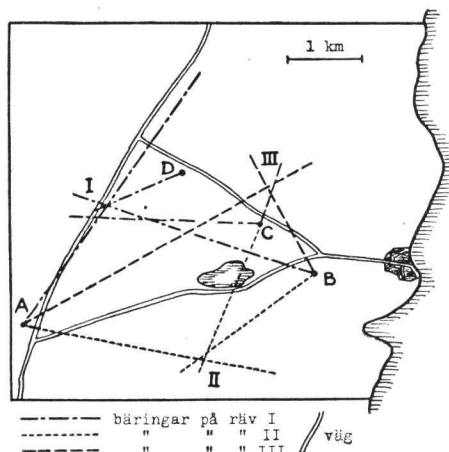

Fig. 1

Nu visar det sig, att en av bäringarna sammanfaller med den ena av de vägar, längs vilka vi tänkte förflytta oss. Eftersom vi vill ha tydliga skärningspunkter mellan första och andra sändningspassets bäringar, väljer vi att förflytta oss längs den andra vägen. Jaktarrangören har tänkt på vår trivsel genom att göra uppehållet till andra sändningspasset ganska långt; vi bör flytta oss åtminstone 3 km för att få ordentliga krysspejlingar.

Nu ger vi oss inte av längs vägen och låter klockan avgöra när vi ska stanna! Vi ser i stället ut en punkt B på kartan, varifrån vi anser att goda krysspejlingar ska kunna erhållas, och sedan åker vi dit. Någon i gruppen bör nu — och sedan vid alla förflyttningar — hålla reda på kartan, så att han i varje ögonblick exakt kan ange vårt läge. Även de bästa pejlingar är värdelösa om man inte vet varifrån de är tagna!

Så pejlar vi rävarna från punkt B, lägger ut bäringarna på kartan och har då fått en skärningspunkt för varje räv. Vi hade turen att få kryssen för rävarna I och III nästan rätvinkliga. Det betyder att ett litet vinkelfel i endera bäringen medför mindre osäkerhet i kryssets läge än om vinkeln mellan bäringarna är spetsig.

Räv III tycks ligga bäst inom räckhåll för oss — vi har nu ungefär en kvart att förflytta oss på. Vi går emellertid inte fram just till

kryssat redan nu. Det kan ju p. g. a. felaktiga bäringar i sämsta fall ligga kanske 500 m från räven, och gäve vi oss nu in i terrängen utan säkra orienteringspunkter kunde vi trassla till det riktigt för oss. Vi utväljer i stället en pejlblats C nära vägen, mitt för den plats där vi tror att vi har räv III. Härifrån pejlare vi, medan vi väntar på nr III, även rävarna I och II. De trianglar vi får för var och en kallas feltrianglar, och ju mindre de är, desto mer kan vi tydligen lita på pejlingarna. (När vi sedan bli mera rutinerade, kanske vi använder den minut räv III sänder till att ta en bäring, springa 100 m vinkelrätt däremot och sedan ta ytterligare en bäring, för att sedan ur skillnaden mellan bäringarnas gradtal kunna räkna ut avståndet till räven. Mera därom senare.)

Närstriden

Till fjärde sändningspassets början drar vi oss så nära feltriangeln vi vågar, dvs. inte närmare än att vi med säkerhet vet att vi inte har gått förbi räven, utan att vi fortfarande har honom framför oss. Vi står naturligtvis inte stilla och väntar, utan vi använder tiden till att vända upp och ned på skogen för att eventuellt hitta räven under någon sten, men när sändningspasset börjar ska vi som sagt stå utanför feltriangeln.

Nu får vi kanske dra ner hf-volymen för att inte signalerna från den närbelägna sändaren ska blockera mottagaren. Sedan utnyttjar vi sändningstiden till sista sekunden genom att springa i minimiriktningen, medan vi hela tiden lyssnar på räven. Är terrängen inte allt för svår bör vi hinna ett par hundra meter framåt. Signalstyrkan ökar medan vi springer (ramens »blockeringsfria vridningsvinkel» — kring minimiläget — blir allt smalare och vi får kanske dra ner hf-volymen ytterligare.

Om vi inte har rusat rakt in i rävlyan under detta sändningspass — det fjärde — så söker vi igenom terrängen framåt i den riktning bäringen sist pekade, men när femte passet börjar ska vi vara tillbaka vid den plats vi befann oss på då fjärde passet slutade, varefter det blir språngmarsch på minimum igen tills passet är slut eller — troligare — tills vi trampar på räven. — Detta kallas närstridsmetod A.

Närstridsmetod B däremot går till så här: Man lägger upp en liten pejlbas, 50 eller 100

m lång, vinkelrätt mot den riktning man vet räven finns i, och med hjälp av skillnaden i vinkel mellan bäringarna, tagna från pejlbaset, båda ändar, kan man räkna ut avståndet till sändaren. Metoden nämndes i förbigående ovan.

Men i vissa fall kan det elektromagnetiska fältet i närheten av sändaren se ganska oregelbundet ut (beroende bl. a. på sändarantennens utformning), varför rätt stora fel kan uppstå. Om man däremot använder metod A — att springa på minimum — har man liksom länkats in på ett spår, som leder fram till räven, även om spåret på grund av fältets oregelbundenheter kan vara lite krokigt.

De som är intresserade av metod B kan ta sig en titt på figur 2 och tillhörande tabell.

Flera rävar!

Vi tog alltså räv III på femte passet, kl. 1143. Vi har en liten fin feltriangel på nr II och en alltför stor på nr I. Emellertid hinner vi inte längre än till D (se kartan figur 1) på de 7 minuter som återstår till dess räv nr 1 börjar sända sitt sjätte pass. Detta passar ju utmärkt; en bäring därifrån fastställer nr I:s läge ganska noggrant. Givetvis kontrollpejlas även nr II från punkt D.

Kl. 1200 börjar närstriden på räv nr I, och någon gång mellan 1201 och 1241 bör vi väl ha hittat honom. Sen gäller det att sno på för att hinna med även nr II medan han är lovlig, alltså före 1321.

Allmänna tips

Rita in alla fjärrpejlingar på kartan. Se till att Du i varje ögonblick kan peka ut på kartan var Du befinner Dig. Inte förrän några hundra meter från räven lämnar Du kartan och jagar vidare med enbart sax (och ev. kompass). — Att gissa var räven finns och att handla därefter är frestande, men rävsykologi är ett svårare ämne än rävsaxskötsel, varför Du bör lita mer på saxen än på fantasin. — När Du hittat en räv, anmäl Dig och fortsätt därifrån som om ingenting hänt. Därigenom ger Du inte Dina konkurrenter någon ledtråd. Utgå även från att de bär sig åt på samma sätt, dvs. lita bara på Dig själv.

Tips för arrangörer

Glesare sändningspass vid jaktens början motiverades ovan, likaså att det första är längre än de följande.

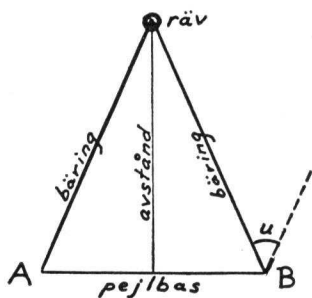

Fig. 2

Pejlbasen skall vara ungefär vinkelrät mot riktningen till räven. Skillnaden mellan bäringen från A och bäringen från B är en vinkel u , som — beroende på kompassen — är uttryckt i streck (6300 på ett helt varv), grader (360) eller nygrader (400 på varvet). Följande tabell ger avståndet i meter till räven, då pejlbasens längd och vinkelskillnaden är känd:

Vinkel u	streck	200	300	400	500	600
	grader	11,4	17,1	22,8	28,6	34,3
	nygrader	12,7	19,0	25,4	31,8	38,1
Pejlbas 50 m		250	167	125	100	83
Pejlbas 100 m		500	333	250	200	167

Ex. Från ena änden av den 50 m långa pejlbasen fås minimum i riktningen 4350 streck, från andra änden i riktningen 4750 streck. Vinkelskillnaden är 400 streck, och avståndet fås ur tabellen till 125 m. I detta fall hade man alltså med »närstridsmetod A» hunnit springa ända fram till räven om man låtit bli att krysspejla. Men det visste man inte i förväg...

Rävarnas sändningsspass bör följa på varandra utan paus, dvs. nr II sätter igång så fort nr I slutar osv. När man ändå har utvalt en god pejlplats vill man ju helst pejla mer än en räv, och då förlorar man minst tid med nämnda arrangemang. Att — som det har förekommit — ordna så att nr I sänder 1100—01, 1115—16 etc, nr II 1105—06, 1120—21 etc och nr III 1110—11, 1125—26 etc är att minska jägarnas trivsel alldeles i onödan. Och även om man gör en jakt svår (vilket säkert uppskattas av deltagarna) så bör man ju göra den trivsamt!

Alla rävar bör vara med från början. Vid de tre första sändningarna tas de grundläggande fjärrpejlingarna — sen vill man gå varje räv in på livet, en i taget. Om det finns speciella skäl för att låta en räv sluta tidigare än de andra — transportsvårigheter eller dylikt — så är detta en mindre olägenhet.

Områdets storlek beror på fortskaffningsmedlen. En jakt till fots kan gå inom 1—2 km² yta, medan en cykeljakt kräver 25—100 km². Vid biljakter har vi varit uppe i 700 km².

Sändningsspassens antal, dvs. hur lång tid jakten pågår får bli beroende av områdets storlek, förekomsten av vägar, hur djävulskt rävarna är dolda m. m. Efteråt kan man avgöra om tiden blivit lagom tilltagen. Om i exemplet i början av denna artikel två lag hittar alla tre rävarna, tre lag två, tre lag en och två lag ingen räv torde svårighetsgraden kunna anses normal.

Om motoriserade lag tävlar i samma klass som cykelburna, bör de få ett tidstillägg. Emellertid vinner en bilpatrull mer i bekvämlighet än just i tid. I vårt exempel torde 15 minuters tillägg vara tillräckligt. Frånsett någon enstaka gång, då en cykelpatrull inte hinner fram till önskad pejlplats utan missar ett sändningsspass, så är nog skillnaden bara den, att medan cykellaget kommer fram lagom att börja lyssna efter räven, så får de bilande stå och vänta en stund. Ibland kan man f. ö. nå närmare räven än med bil.

Ju större området är, desto mer bör motoriserade lag belastas med extra tidstillägg. Lagom tillägg är även det en sak som lättast avgörs efter jakten, men givetvis måste alla sådana här bestämmelser i god tid tillställas deltagarna, så att dessa har klara linjer att rätta sig efter.

Startplats bör vara valfri för varje patrull, inom eller utom området. Endast om arrangörerna måste känna till vilka som deltar (t.ex. av säkerhetsskäl vid natträvjakter) kan de tävlande sammandras till en plats före starten, men då bör det vara gott om tid mellan det lagen släpps lösa och räven börjar sända.

Poängberäkningen är enkel — det behövs inga poäng alls. Först placerar sig de lag som tog alla (i vårt exempel tre) rävarna. Främst bland dessa kommer det lag som klarade sina tre rävar på kortaste tid, därefter kommer det lag som hittade sin tredje räv efter näst kortaste tiden osv. Sedan följer de lag som bara hittade två rävar etc.. Tid tas alltså av varje räv så fort något lag hittar honom.

Här i Stockholm har vi nu jagat räv i fyra år. Men även på andra platser finns det folk med lång erfarenhet av jagande och arrangande. Deras tips skulle vara av stort intresse, antingen de skickas till mig eller till QTC di-

rekt. Det skulle kanske inte vara så dumt med en viss standardisering av arrangemangen på olika håll i landet, så att ingen behöver vara handikappad när SM i rävjakt en gång blir verklighet. Det rör sig nämligen på den fronten: i våras kontaktade undertecknad en representant för en stor daglig tidning i frågan, och denne ställde sig välvillig till tanken på viss ekonomisk hjälp till resorna; i augusti kontaktade en SSA-pamp mig beträffande samma sak och i september gjorde Nässjö-gänget en framställning till SSA styrelse om en riksrävjakt. Det verkar alltså som om tiden vore mogen!

Det blir alltså förmodligen en fortsättning på den här artikelserien. Bl. a. skall lämpliga rävsändare ventileras.

Alf Lindgren, SM5IQ

NBFM eller NBPM?

En telefonmoduleringsmetod, som under de senare åren vunnit viss utbredning bland sändareamatörerna, är smalbandig frekvensmodulering (NBFM = narrow band frequency modulation) och smalbandig fasmodulering (NBPM = narrow band phase modulation). Vid NBFM moduleras bärvågens frekvens, och vid NBPM bärvågens fas. Signaltyperna (sidband m. m.) blir i de båda fallen ganska lika. Fasmodulering t. ex. blir samma signaltyp, som om man vid frekvensmodulering låter frekvenssvängens storlek bero av både lågfrekvensamplituden och »lågfrekvensens frekvens», dvs. så, att t. ex. 2000 p/s ger dubbelt så stark modulering som 100 p/s, 3000 p/s tredubbelt så mycket osv. Omvänt gäller då givetvis, att frekvensmodulering blir samma signaltyp, som om man vid fasmodulering låter fasändringens storlek bero av både lågfrekvensamplituden och »lågfrekvensens frekvens omvänt», dvs. så, att 2000 p/s återgives hälften så starkt som 1000 p/s, 300 p/s tredjedelen så starkt osv. Tydligt är att man under sådana förhållanden kan utgå från antingen frekvens- eller fasmodulering och sedan åstadkomma vilkendera signaltypen man vill, eller t. o. m. mellanting mellan dem, genom att förändra lågfrekvensförstärkardelens tonfrekvenskurva (frekvensrak eller stigande med tonfrekvensen eller fallande med tonfrekvensen). Då uppställer sig för vår del följande fråga: Skal lman frekvensmodulera eller fasmodulera, och bör den utsända signaltypen ha NBFM- eller NBPM-karaktär?

Modulering kan ju ske antingen i sändarens oscillator eller i något av de följande förstärkrstegen. Utföres moduleringen i oscillatorn, har man att räkna med att oscillatorns fre-

kvensstabilitet påverkas av modulatern. I regel kommer modulering i oscillatorn att orsaka, att man i det fallet utgår från ren frekvensmodulering, vanligen då genom reaktansrör eller motsvarande anordning, eller också genom variation av oscillatorkets dämpning eller motsvarande. Anordningarna i fråga går i vissa fall att utföra så, att moduleringen beror även av tonfrekvensen, så att frekvenssvängningen stiger direkt proportionellt mot tonfrekvensen. Trots detta kvarstår emellertid det faktum, att man har ett ogynnsamt »påhäng» på oscillatorns frekvensbestämmande svängningskrets. En annan nackdel är, att oscillatorfrekvensen gärna förskjuter sig, när modulerröret till- och frånkopplas. — I de fall, då man anser sig förhindra ogynnsam reaktansinverkan genom att variera kretsens dämpning i st. f. reaktans, alltså »motståndsrör» i st. f. geri; ty den koppling, som föreligger mellan reaktansrör, blir detta ibland ett självbedrä-oscillatorkretsens och motståndsröret, kommer att (i likhet med t. ex. transformatorer o. dyl.) »reducera över» impedanser från kopplingens »primärsida» till dess »sekundärsida», och givetvis även omvänt. Av den skenbart så oskyldiga motståndändringen får man då i alla fall till sist en reaktansändring i oscillatorkretsens, eller möjligen en blandning av motstånd- och reaktansändring. Man bör tydligen helst låta oscillatorn vara i fred och i stället modulera i ett följande steg.

I och med att vi sålunda bestämt oss för att modulera i ett följande steg, kan det ej längre bli tal om att utgå från frekvensmodulering, alldenstund ju frekvensen redan är bestämd genom oscillatorfrekvensens styrande inverkan. Det blir tydligen fasmodulering, som vi skall utgå ifrån. Det bästa sättet för detta fall är att reaktansmodulera förstärkarstegets anodkrets med ett reaktansrör. Vid reaktansvariationerna blir anodkretsens sidstäm i takt med lågfrekvensen, och följaktligen är den ibland stäm på ena sidan och ibland på andra sidan om resonansfrekvensen. Till följd härav förhåller sig denna anodkrets ibland induktiv och ibland kapacitiv gentemot de högfrekventa svängningarna, och vi får därför induktiv fasförskjutning resp. kapacitiv fasförskjutning mellan högfrekvensspänningen och högfrekvensströmmen i kretsen, vilket ger en smalbandig fasmodulering. Förutom fördelen med stabil frekvens har NBPM även en annan stor fördel framför NBFM: det är aldrig risk för att frekvenssvängningen blir för stor.

Om reaktansmodulering i ett förstärkarsteg skall ge så pass stor fasändring, att den blir tillräckligt stor även för 3,8 Mc, får kretsens effektiva Q-värde ej vara alltför lågt, enär kretsen då blir alltför flack i sin avstämning. Effektiva Q vid 3,8 Mc bör ligga i närheten av 20, om det gäller en normal reaktansmodulator. Gäller det högre frekvenser, spelar det däremot mindre roll, ty i regel måste man då i alla fall vrida ned modulertorkontrollen ganska kraftigt, ty de följande frekvensdubblingarna

i sändaren förstörar frekvens- och fasändringar i samma proportion som multipliceringen av oscillatorfrekvensen.

Detta resonemang visade alltså, att man skall utgå från fasmodulering i ett förstärkarsteg i sin sändare. Nå, skall denna signal nu lågfrekvenskorrigeras eller ej; skall man alltså låta den vara fasmodulering eller göra om den till frekvensmodulering? Ja, det beror på vad man fordrar i de olika fallen. Gäller det t. ex. telefoni på 14—28 Mc med dx-stationer, synes emellertid erfarenheten visa, att den signaltyp, som fasmoduleringen ger, alltså med högre tonfrekvenser mer framträdande än de lägre, har större möjligheter att »tränga igenom» — i en del fall händer det t. o. m. att motstationerna vägrar tro, att det inte är vanlig amplitudmodulering! Gäller det däremot de band, där bredbandig FM köres, t. ex. 144 Mc, är det däremot bättre att göra om fasmodule-

ringen till frekvensmodulering genom ett enkelt korrektionsnät på lågfrekvenssidan (det räcker med ett motstånd och en kondensator). Glöm dock aldrig, att modulatoren ej bör medtaga högre tonfrekvenser än omkring 3000 p/s! *Skärningen över 3000 p/s bör vid telefonitrafik vara så snabb som möjligt.* Det är både vid AM, FM och NBFM och framför allt vid NBPM absolut förkastligt att ha onödigt brett frekvensband. Skär därför vid 3000 p/s. För att talet då ej skall låta onaturligt dovt och för att ej modulationseffekt skall ödas till ingen nytta, bör man även bortskära basen under 200 p/s. Båda dessa skärningar kan åstadkommas på enkelt sätt genom att man väljer lämplig storlek på kopplingselementen mellan lågfrekvensstegen; se härom SM5XH:s artikel i QTC nr 10 och 11 1949.

Sune Bäckström, SM5XL

Elektriciteten — vår vän och fiende

Vem av oss har inte någon gång fått en elektrisk stöt? Vem av oss har inte minst en gång läst i QTC, QST eller annorstädes om nödvändigheten att bryta alla spänningar vid arbete i elektrisk strömkrets, vem har inte hört att ena handen alltid skall finnas i byxfickan? Varningsord av typen Switch to safety och Death is permanent finns åtminstone i det undermedvetna. Och ändå kan man gång efter annan ertappa sig med att i sena kvällen få en stöt så pipan skallrar i mun och man släpper tåtarna eller rycker till så verktygen och senaste bygget åker i golvet.

Men är det då så farligt med denna för oss så nödvändiga elektricitet? Ibland hör vi ju om folk som fått 16000 volt genom kroppen och klarat sig, det finns ju bevisligen människor som träffats av blixten och ändå inte dött. Kan man verkligen ta skada av de relativt låga spänningar vi i allmänhet rör oss med? Ja,, utan tvekan! Det förefaller till och med som om den lågspända strömmen vore farligare än den högspända, möjligen sammanhängande med att man lättare »slås lös» av starkström.

När det gäller att bedöma risken för kroppen får man ta hänsyn till olika faktorer, främst strömart (lik- eller växelström), spänning, strömstyrka, den tid man är utsatt för strömgenomgång, fuktigheten på kroppsytan och i kläderna, storleken av kontaktytan och

sist men inte minst strömmens väg genom kroppen. Om vi lite utförligare undersöker de viktigaste faktorernas betydelse var för sig så uppges i amerikansk litteratur att en likspänning under 300 volt sällan ger livsfarlig skada (jämför dock nedan!), medan däremot redan 110—115 volt växelström kan ge dödande skada, förutsatt att periodtalet är lågt (15—60 p/sek) och att jordningen är god. I tysk litteratur uppges t. o. m. dödsfall redan vid 60 volt. Däremot tycks risken minska något när man kommer upp på högre spänningar.

Strömstyrkan är en mycket viktig faktor, och det uppges i litteraturen dödsfall redan vid 10 mA, medan man å andra sidan känner fall där strömstyrkor på 1 A och mera inte givit minsta skada. Det finns någon svårförklarlig faktor, som gör att samma ström som i en del fall inte ger minsta besvär, i andra fall kan ge svåra skador eller dödsfall.

Storleken på den ström som passerar genom kroppen är helt beroende av sedvanliga fysikaliska lagar och är alltså beroende av det motstånd som kroppen utövar (följer helt enkelt Ohms lag). Kroppsmotståndet har uppmätts på olika sätt i olika delar av kroppen. Viktigast är det motstånd som huden utövar och som uppgår till 50000 ohm per cm² — men detta värde gäller endast om huden är torr; om man är svettig, våt eller har fuktiga kläder sjunker hudmotståndet från 50000 ner

till 1500 å 1200 ohm. Med en spänning på 120 volt och ett motstånd på 1200 ohm får man enligt Ohms lag en strömstyrka på 100 mA, och denna ström kan vara direkt dödande! De organ och övriga beståndsdelar, som finns innanför hudkostymen tycks i stort sett erbjuda samma motstånd som en 1-procentig saltvattenslösning, alltså ett mycket lågt motstånd. Skallen tycks dock vara relativt väl skyddad — med ett undantag: tinningsregionerna. Hur är det, hur fortfarande spänning direkt över hörlurarna? Läs då åtminstone de sista styckena en gång till! Och ändra sen om möjligt kopplingen!

En faktor av betydelse har antytts tidigare. Det tycks finnas något som av tyskarna fått namnet Strombereitschaft — ordet är svåröversättligt men innebär att man liksom är beredd på att det kan bli en stöt. Man kan vänja sig till rätt ordentliga stötar, vänja sig till att successivt tåla mer och mer, och det finns som bekant sådana, som rentav excellerar med det. Å andra sidan kan oro och överraskning öka faran vid elstöt, och förklaringen till dessa delvis psykiska fenomen ligger kanske i det faktum, att hudens motstånd under inverkan av psykiska faktorer kan sjunka plötsligt och starkt.

Elektricitetsurladdningen genom kroppen till jord verkar i huvudsak på två sätt, dels som värmeutveckling, dels som irritation på nerv- och muskelfvävnad. Värmeutvecklingen följer, även den, sedvanliga naturlagar och blir alltså proportionell mot strömstyrka, kroppsmotstånd, spänning och den tid man är utsatt för strömmens inverkan. Eftersom huden erbjuder största motståndet måste också värmeutvecklingen bli störst där och man får de s. k. strömmärkena, som kan vara små som knappt synliga upphöjningar, men som också kan te sig som förkolnade hål med nedsmält ben-substans på djupet, hettan kan nämligen uppgå till inemot 3000°.

Den andra verkan som elektriciteten har på kroppen är som sagt irritationen på muskelfvävnad och nervvävnad. Det räcker med några få mA för att reta muskler och nerver, och efterhand som strömstyrkan stiger får man i ökande utsträckning smärtsam sammandragning av skelettmuskulaturen (tonisk kramp), man »fastnar i strömmen» utan att viljemässigt kunna rycka sig loss, eller man får ryckningar (kloniska kramper). Krampen omfattar inte

bara armar och ben utan även andningsmuskulaturen och leder till kvävning om den kvarstår tillräckligt länge.

Farligast är dock strömmens inverkan på muskulaturen i hjärtat, där den kan ge plötslig död genom s. k. kammarflimmer. En förutsättning är dock att strömstyrkan är av en viss storleksordning, och genom experiment med djur har man kommit fram till att strömstyrkan måste ligga mellan 75 mA och 3—4 A, medan strömstyrkor över och under dessa värden inte ger hjärtflimmer. Dessa strömstyrkor ernås redan vid 100—200 volt om kroppsmotståndet ligger kring 1500—2000. Det innebär alltså, att den vanliga lågspända strömmen får anses som direkt livsfarlig! En enda strömstöt kan vara dödande om den träffar hjärtat i dess känsligaste period (vid slutet av kammarsammandragningen) och givetvis är växelström farligare eftersom varje växling ger en ny strömstöt.

Resultatet av en tillräckligt kraftig strömstöt blir alltså chockverkan, smärtsam hopdragning av musklerna (vid tillräcklig strömstyrka kan man inte ta sig lös) eller smärtsamma krampryckningar. I svårare fall blir det kortvarig eller långvarig medvetslöshet och brännskada ända till förkolning. Döden kan inträffa omedelbart, efter en kort stund eller först efter timmar. De som lever över kan i kortare eller längre tid efteråt besväras av ständig huvudvärk, trötthet, muskelsmärta, nervositet, men dessa besvär brukar spårlöst gå tillbaka. Brännskadorna kan läka ut rätt bra eller förr eller senare nödvändiggöra amputation av arm eller ben, hand eller fot.

Om nu någon annan skulle råka ut för sådan el-skada — själv kan du aldrig vara så oförsiktig, eller hur? — måste han givetvis först och främst befrias genom att slå från strömmen (se till att han inte slår ihjäl sig, om han ramlar ur en stolpe t. ex.!). Om han nu verkar vara död kan det bero på att hjärtat slutat slå, och då finns nog ingen hjälp, men det kan också bero på andningsstillestånd genom muskelkrampen i bröstskorgen, och i så fall kan konstgjord andning verka livsräddande. Under alla omständigheter — eftersom det kan vara mycket svårt att avgöra huruvida det rör sig om hjärtstillestånd eller andningsstillestånd — bör konstgjord andning genast påbörjas, och den skall, om så behövs, fortsättas länge, det finns faktiskt fall

beskrivna där vederbörande vaknat till liv först efter 8 timmars ansträngningar.

Med risk att verka tjatig skulle jag vilja upprepa det en gång till: 100—200 volt och 100 mA *kan* vara tillräcklig anledning till en nekrolog i QTC!

Alltså: använd närmast nätet strömbrytare för båda faserna, helst lättåtkomlig för vuxna. Ha om möjligt väggkontakten urtagen vid

varje — även minsta ändring i apparaten (rx eller tx), och använd det enkla knepet med ena handen i byxfickan om du nödvändigt måste ha spänning på. Är bleeder-motstånden i likriktaren hela?

SWITCH TO SAFETY! DEATH IS PERMANENT!

S. H. Littorin, SM3SU

Fifth All-European DX Contest

RSGB står i år som arrangör för den europeiska dx-testen.

Regler:

Amatörer i Europa försöker kontakta så många stationer som möjligt i den övriga delen av världen.

Tävlingen är uppdelad i en CW- och en fonidel. Endast en operator är tillåten på varje station. Tävlingen går på 3.5, 7, 14 och 28 Mc-banden, varvid den föreslagna europeiska banduppdelningen bör följas:

Enbart CW: 3500—3600, 7000—7050, 14000—14150 och 28000—28200 kc.

CW och foni: 7050—7300, 14150—14400, 28200—30000 kc.

Enbart foni: 3600—3635 och 3685—3800 kc.

Endast CW—CW och foni—foni kontakter räknas. Korsbandsförbindelser är ej tillåtna.

Code-grupp: I CW-testen utväxlas codegrupper om sex siffror av vilka de tre första är RST-rapporten och de övriga ett självvalt

nummer som bibehålles under hela tävlingen.

I fonitesten utväxlas en femsiffrig codegrupp (RS + nummer enligt ovan).

Poängberäkning

a) *Poäng:* Varje europeisk station får 1 poäng för varje av motparten rätt mottagen grupp och 2 poäng för varje av vederbörande själv mottagen codegrupp. För ett fullständigt QSO får man således 3 poäng.

b) *Slutpoäng:* Totala poängsumman multipliceras med en faktor som är lika med summan av alla kontaktade utomeuropeiska länder på varje band. Härvid gäller ARRL's prefixlista med det undantaget att W- och VE-distrikten vart och ett räknas som ett särskilt land. Det finns 10 sådana distrikt i W-land och 9 i Kanada med New Foundland.

Samma station får kontaktas på olika band. Är kontakten ej fullständig får den kompletteras med ännu ett QSO på samma band.

Date and Time G.M.T.	Station Worked	Country	Worked Record of New Countries for each Band (Mc/s.)				Numbers Exchanged		Points
			3.5	7	14	28	Sent	Received	
Dec. 1									
00.05	W2MV	U.S.A. 2	1				579555	569777	3
01.47	VE3BG	Canada 3	2				469555	559123	3
06.29	VK3MC	Australia			1		569555	569444	3
10.54	UISAE	S.S.S.R.				1	599555	594111	3
Dec. 2									
03.32	W1DHD	U.S.A. 1	1				459555	?	1
04.01	CM2AZ	Cuba		3			568555	458999	3
17.45	ZS6UK	S. Africa			2		559555	559666	3
23.55	W4ML	U.S.A. 4	2				359555	?	1

Total Points: 20

Multiplier: 2+3+2+1=8

Final Score: 20 (points)
8 (multiplier) = 160

I certify, on my honour, that I have observed all competition rules as well as all regulations established for Amateur Radio in my country, and that my report is correct and true to the best of my belief. I agree to be bound by the decisions of the R.S.G.B. Contests Committee.

Operator's Signature.

Endast tre CW QSO är tillåtna med varje utomeuropeiskt land (och distrikt enligt ovan) per band. Denna begränsning gäller ej för fonitester.

Loggen måste uppställas enligt det visade provet och skall postas senast den 31 december 1951. Den sändes till RSGB Contest Committee, 28—30, Little Russell Street, London W.C. 1.

Diplom: De tre bästa i varje land erhåller diplom i vardera CW- och fonitester.

Dåliga tonrapporter och utombandstrafik medför diskvalifikation.

PA-TEST

VERON anordnar en test, där det gäller för stationer i det övriga Europa att kontakta så många PA-stationer och provinser som möjligt.

Tid:

CW: 17 nov. 2200 GMT—18 nov. 0300 GMT.

Foni: 24 nov. 2200 GMT—25 nov. 0300 GMT.

Codegrupp:

CW: RST-rapporten + tre siffror utgörande ett tal mellan 000 och 100. Detta tal ökas med 1 för varje QSO. Väljer du t. ex. 072, som alltså sändes vid den första kontakten, skall gruppen vid nästa QSO vara 073 etc.

Foni: Som för CW men bara fem siffror totalt (RS + tre siffror).

Poängberäkning:

Varje QSO ger 1 poäng. Poängsumman multipliceras med antalet kontaktade holländska provinser. Provinserna är:

1) Groningen	/D
2) Friesland	/F
3) Dreute	/G
4) Overijsel	/K
5) Gelderland	/L
6) Utrecht	/R
7) Noord-Holland	/M
8) Zuid-Holland	/N
9) Zeeland	/U
10) Noord-Brabant	/V
11) Limburg	/W

De holländska stationerna anger sin provins enligt ovan.

Loggarna sändes till:

VERON Traffic-Department

H. P. Elzerman, PAØHPE

Prunuslaan 33, Delft

DX - SPALTEN

Det är oss ett nöje att den här gången få hälsa YL AXI, Mary, hjärtligt välkommen i spalten. AXI är nu alltså första rapporterande YL och nu hoppas vi bara att hennes exempel skall följas av våra övriga YL hams. Och varför inte även av en och annan OM.

Hur man rapporterar? Det är så enkelt så — skriv ned några av månadens bästa resultat på ett papper eller kortbrev, komplettera med en och annan adress och ev. litet annat småprat samt posta därefter brevet till DX-red. Det sista är viktigast.

Conds

40 mb

Själva har vi legat här och luskat i qrm'et en längre tid, men före kl. 2400 tycks det vara litet väl mycket BC och annat ogräs i dx-hagen. Sedan börjar det lätta för att t. o. m. tillåta ett qso på småtimmarna.

YO har plockat in VP8AO, VP8AP och CE4AD i loggen mellan 02—04 samt hört CRIØDW.

QY qso'at VK3WL, PY1AFO och PY4AHG. BEC hör VK, ZL m. m. 0730.

UH skördade SU1GB kl. 0200 och hör VK och ZL vid 06-tiden. Tycker dock att VK3WL låter NG, stark som han är och till signal-karaktären exakt lik YU-, YO- m. fl. stationer i Europa. Saknar det typiska dx-fluttret.

20 mb

Conds avtecknar sig bäst i tabellen. AED konkluderar (välkommen igen, OB, förresten!): Conds har inte varit så lysande. W hörs bara på em., SA hörs sällan — det märks det börjar bli vinter.

10 mb

En och annan öppning har förmärkts.

QY tog IS1FIC 1830 och

PA naggade av en händelse ZS9G kl. 1700, vilket är ett av de vackrare exemplaren i säsongsens dx-herbarium.

WAC

har körts av AXI, Mary, som nu endast väntar på ett par qsl för att få diplommet.

WACE

finner vi hos YO, nu qrx för CE1DC's kort.

Prefix

MP4K ersätter VT1 för Kuwai och
MP4B kvarstår för Bahrain Island. (Saxat
ur QST.)

JY, Zone 20, Asien, Jordanien.

ZC1 betyder då endast Transjordanien och
omfattar områden i både Zone 20 och 21. Tks,
XL.

Calls Heard

32—23770, 5—2286, 5—2336 och 7—2448 ger
oss foni-tips. 14 megs:

Afr. Asien N. Am. S. Am.
05 HC2KB

09 TI2OA

14—16 MI3RR AR8RJ

16—18 MI3DW AR8BB

AP2N

18—20 TA3QZ

VS7WA

20—22 EA9AR MP4KAD VP6SD CE7ZN

HB9HN

är WASM-aspirant och önskar qso med SM1.

YU med maka AYU

har farit till EA8 på ett halvår och hoppas
kunna låta höra sig därifrån.

Adresser

EQ3UU via RSGB.

MT1SD c/o International Aeradio Companu,
Benina Airport, Benghazi, Cyrenaica.

ZC6GI c/o Belgian Consulate, Jerusalem,
Palestine.

OE13JR och OE13LI APO 168, c/o PM, NY.,
NY., USA.

Ovanstående från mr Engberg. Tks, OB.

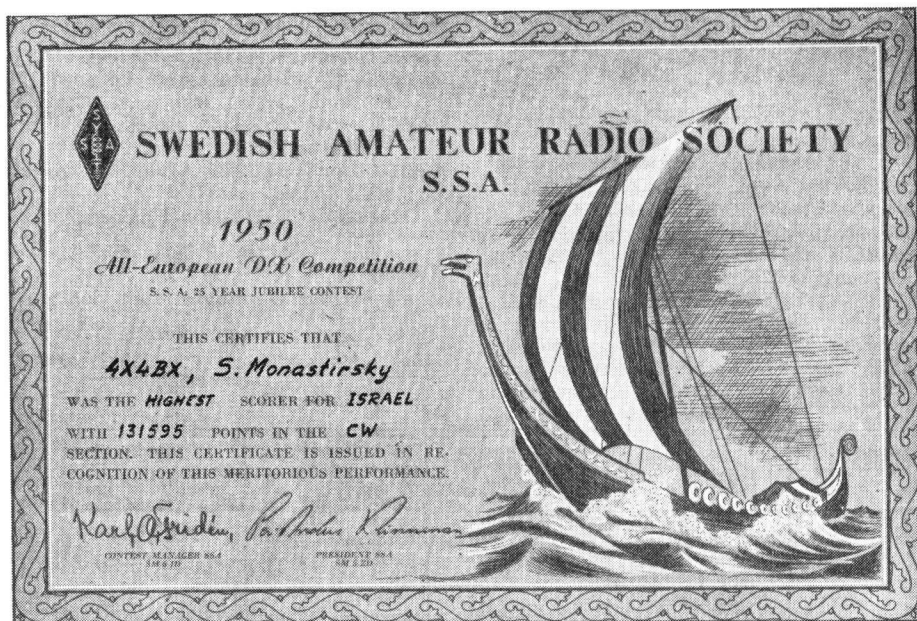
Till sist

sinade källan. En mager spalt, den här gången,
sri.

73
UH

SNT	Afrika		Asien		Nordamerika		Sydamerika		Oceanien		Europa	
	Stn	QSO	Stn	QSO	Stn	QSO	Stn	QSO	Stn	QSO	Stn	QSO
0—02					KV4AA	VX	CE1DC HC1FG OA4EH	YO YO YO				
6—08	FQ8AE	AED			KV4AQ	AED	VP4LZ	VX	VK, ZL KH6	EP, BEC AED VX, YO	LZ1RF 3A2AD LZ1ZA M1D	QY QY, BEC BEC VX
8—10	EA8BE M13US	EP VX	JA2OT MK1U	EP QY								
0—12											PX1AR	YO
2—14	MD2PK	AED	JA2KW	RS							ZB2A	QY
4—16	SU1FX	VX	AP2N JA2TJ VU2NB YI3HPG KR6HB	VX VX WE AED YO	OX3PM KL7ADR W	YO YO AED			VK DUICE	WE, QY YO	3A2AD	YO, VX
6—18	ZE4JC CR7AS SU1XR SU1GO MD5PM VQ8AF CR4AH ZD2JAB	VX VX QY EP EP YO YO YO	PK4DA HZ1AR VS7FG KR6GJ HS1UN* VS7SG VS6CG YI3PDR VU2EJ	QY, V QY, VX EP EP VX, AED VX, WE AXI VX AED, QY	W6	AXI			KG6ABE VK	AXI , EP		
8—20	ZD6DU ZS3E ZE2JV ST2GR MP4BBD FQ8AG SU1NK F3AT/FF8 KT1OC	LL, QY EP EP EP VX VX AED , WE AED	AR8BS* FNSAD AP4A XZ2EM JY1AJ HZ1HZ	EP YO QY EP, YO EP, QY XV	VO6N	VX					3A2AD	EP, AED
0—22	ST2GL EA8JR	VX AED, UH			W	WE	CE7ZO PY, LU	AED, VX	VR2AE	WE YO		
2—24	FQ8AG FF8AB	WE YO					PJ5ZO	YO	ZL			

Fourth All-European DX Competition 1950

SSA:s nya prisdiplom som första gången utdelades i dx-testen.

Här kommer nu resultatet för de utomeuropeiska stationerna och därmed är hela resultatlistan publicerad. Endast de tre bästa i varje land har medtagits. Diplom till ett antal av 350 har nu textats och utsänts. —ID berättar att tävlingskommittén haft att göra i ungefär ett års tid med förberedelser, logg-granskning och diplomutdelning. Föreningen är kommittén stor tack skyldig för allt det arbete den nedlagt på att göra tävlingen till en värdig detalj i serien av evenemang i samband med 25-årsjubileet.

USA 1		Poäng
CW	W1RY	1175
	W1ZW	832
	W1ME	41
Phone	W1KUF	40
	W1JYQ	21
	W1AGU	6

USA 2		Poäng
CW	W2EQS	2084
	W2NSZ	1213
	W2NUU	740
Phone	W2GQP	190
	W2FBY	41

USA 3		Poäng
CW	W3LOE	851
	W3BHV	830
	W3LPF	60
Phone	W3BET	316
	W3BS	81
	W3HQJ	73

USA 4		Poäng
CW	W4AYV	1735
	W4NNS	1009
	W4CEN	965
Phone	W4OTD	756
	W4AWW	12
	W4AFF	3

USA 5		Poäng
CW	W5ZD	530
	W5GEL	73
	W5GND	3
Phone	W5BDE	3

USA 6		Poäng
CW	W6AUT	91
	W6CHE	11
	W6JZP	3
Phone	W6SEY	3

USA 7		Poäng
CW	W7OYD	135
	W7IFE	18
	W7DL	3
Phone	W7DE	?

USA 8		Poäng
CW	W8JIN	3312
	W8EYE	2902
	W8HFE	1415
Phone	W8YGI	2615
	W8LVR	61

USA 9		Poäng
CW	W9FKC	7391
	W9LM	841
	W9QIU	318
Phone	W9EHC	12
	W9DHG	3

USA 0		Poäng
CW	W0FGW	1218
	W0ERI	611
	W0UW	5
Phone	W0ICW	13

Canada 1		Poäng
CW	VE1IEK	270
	VE1NG	60
	VE1KM	12

Canada 2		Poäng
CW	VE2OL	18
	VE2IL	3
	VE2ADQ	3

Canada 3		Poäng
CW	VE3ADV	80
	VE3CKK	47
	VE3LJ	22
Phone	VE3AXE	112
	VE3KF	3

Canada 4		Poäng
CW	VE4SC	6
	VE4OE	3

Canada 5		Poäng
CW	VE5QZ	236

/ Karl O. Fridén, SM6ID

Telegraferingsövningar

Enligt ett meddelande från DL4HA startar den 1 november en serie telegraferingsövningar som bör höras bra här i Sverige. Anropssignalen är DL4HA, effekten 500 W och sändningstiden 2000—2100 SNT varje söndag, måndag, onsdag och fredag på 3770 kc.

Sändningstiden är uppdelad i fyra 15 minuters perioder. Under den första sker sändningen i 20-takt och sedan följer 40-, 60- och 75-takt. All annonsering sker på både engelska och tyska.

DL4HA är tacksam för rapporter och mottager gärna uppgifter om deltagarnas framsteg samt förslag till förbättringar av programmet. Adressen är Alvin D. Sisk, DL4HA, APO 171, US Army, c/o Postmaster, New York City, N. Y., USA.

V. g. håll frekvensen så fri som möjligt från annan trafik under sändningstiden.

Brisbane DX Club

utdelar ett certifikat till varje dx-station som kontaktat fem av de tolv medlemmarna i klubben. Vid kontakten med den första stationen skall man fråga: »Are you a member of the Brisbane DX Club?» Om svaret är jakande skall den frågande be att få förnamnet på den kontaktade och notera det i loggen. Då man kontaktat den femte skall denna meddelas förnamnet (ej anropssignalerna) på de fyra andra samt datum för dessa QSO. Alla fem stationerna måste ha mottagit QSL från DX-stationen innan certifikat avsändes.

I XL's rörtabell

i nr 10 (sid. 185) blev p. g. a. felläsning samtliga rör i 3:dje kolumnen betecknade CU. Det skall vara CV.

Samtidigt påpekas att det är om L51 (ej C51) utelämnas som anodlindningen på T51 bör ändras.

November 1951

GMT	New York		San Francisco		Sidney		Kapstaden		Calcutta		Rio de Janeiro	
	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF
00	8.0	6.8	11.0	9.4	9.0	7.7	11.3	9.6	9.8	8.2	10.7	9.1
02	7.7	6.5	10.9	9.3	8.2	7.0	12.0	10.2	9.0	7.7	11.3	9.6
04	7.3	6.2	10.4	8.8	14.0	11.9	11.2	9.5	15.2	12.9	11.5	9.8
06	6.3	5.4	9.0	7.7	27.8	23.6	21.0	17.8	28.0	23.8	9.2	7.8
08	7.2	7.2	8.9	7.6	29.7	25.2	26.6	22.6	31.8	27.0	18.5	15.7
10	8.3	7.1	9.0	7.7	28.0	23.8	32.3	27.4	32.0	27.2	29.0	24.6
12	18.1	15.4	8.4	7.1	26.0	22.1	31.8	27.0	23.9	20.3	32.0	27.2
14	25.2	21.4	9.4	8.0	18.2	15.5	29.1	24.7	15.0	12.7	29.8	25.3
16	24.6	20.9	18.4	15.6	11.0	9.4	24.0	20.4	12.0	10.2	27.4	23.3
18	19.4	16.5	13.9	11.8	9.0	7.7	14.2	12.1	10.4	8.8	20.0	17.0
20	10.4	8.8	12.0	10.2	8.8	7.5	11.0	9.4	10.0	8.5	13.1	11.1
22	8.0	6.8	11.0	9.4	9.2	7.8	11.0	9.4	10.2	8.7	11.0	9.4

Stockholmsrävjakt

hölls den 26/8 på Lovön, där 14 lag mött upp i det småregniga vädret. SM5XP från Västerås deltog, vilket sedan flera år tillbaka brukar betyda att han vann. Så skedde även denna gång, och —GQ blev tvåa. Priserna utgjordes av rör från SM5BDE (känd för billiga priser).

Ett alldeles nytt sätt att lokalisera en räv lanserades av en känd stockholmare, och metoden publiceras här för att läsarna ska kunna undvika den. Han misstänkte, att räven befann sig i ett tätt snår, men han såg ingenting i lövverket. Han kastade då in en sten, vikt 382 gram, för att höra om det fanns någon i buskarna! Den träffade lille Pluto (ecopa, 8 watt) och gav honom en liten buckla i plåten. Plåtljudet sade tyvärr den bälde jägaren vad han ville veta. 5 cm längre ner hade det sagt kras i stället, för där satt antenninstrumentet (men dom är ju rätt billiga). 10 cm åt babord hade jag huvudet och 10 cm åt styrbord hade —GW sin skalle. Det är kul att jaga räv, som —XH skrev redan 1948.

SM5IQ

Störningar från SL5CI?

Enligt förljudande lär några hams ha klagat på övertoner från SL5CI med QTH Ulriksdal. SM5AZO, som är stationschef, är angelägen att komma i kontakt med dessa amatörer, varför de anmodas ringa 62 01 92.

Ur Ham-pressen

QST, September 1951

The Yagi-Dagi. A practical high-gain rotary for 10 meters. 12-elements beam bestående av fyra 3 el. beamar matade i fas varav en överst, därunder två med ändarna mot varandra och en nederst. Ger 12 dB framåt och 27 dB front-to-back.

Receivers for Radio-Controlled Models. Angiver olika sätt att lösa kontrollproblemen.

The Coffee-Can VFO Sr. Omfattar 6V6 + 6L6 buffer och 6L6 dubblare.

The Rackabinet. En helt skärmad rackkonstruktion.

Using the 6BQ7 on 220 and 144 Mc. 6BQ7 hf-steg, 6J6 blandare-dubblare och 6J6 övertonoscillator + multiplier.

CQ, September 1951

A Versatile TVI-less 40 Watt Transmitter. 6AG7 Pierce oscillator/förstärkare som matar ett 829-B (push-pullkopplat). Innehåller också modulator (6SJ7 + 6SF5 + pp 6L6) med 5V4G, 83-V, 5Z4, 82 eller 83 som high level speech clipper.

Second Guessing the Experts. Hur man modifierar mottagare Collins 75-A1.

RSGB-Bulletin, September 1951

A Survey of 70 cm Equipment.

Selfcontained Transmitter for the 1.8, 3.5, and 7 Mc Bands. CW/Foni-tx med 15 W input. 6AG7 ECO + 6AG7 dubblare och 807 PA. Modulator 6SH7 + 6J5 + pp 6V6.

Amatørradio, Aug. 1951

En moderne amatørsender för 5 band med EF50 som Colpitts osc och Class A buffer, EL41 i två dubblarsteg och p-p LS50 i PA. PA-steget har en speciell avstämningsskrets som täcker områdena 3.5—8 Mc och 13.3—30.5 Mc utan omkoppling.

En god kortbølgeomottaker. Rak 3-rörs rx med hf-steg (EF80), återkopplad detektor (EF80) och slutrör (ECL80).

En VFO De Luxe. Redogör för vilka krav, som bör ställas på en god VFO och ger ett exempel på den praktiska lösningen av problemet: 6AC7 clapp + 6SK7 (buffer) och 6V6 i utgångssteget. Nyckling genom gallerblockering enligt den medtod IQ och XL tidigare beskrivit i QTC.

Tesla-oscillatorn. Artikeln i QTC utökad med några exempel på dimensioneringen vid användande av EL41 och RV12P2000 som oscillatorrör.

Amatørradio, September 1951

En kvalitetsmottaker for 80—40—20—10 m. Beskrivning över en 8-rörs mottagare byggd kring Prahns spolcentral.

En elektronisk ekspereringsur.

Litt om ekstrahøytalere. Anvisningar för inkopplingen.

Amatørsuper med utskiftbare spoler. Översättning av en konstruktionsbeskrivning i OEM, det österrikiska amatörlädet.

Multiband-tuning på en annen måte. En ny enkel metod beskriven i RSGB-bulletinen. (Vi skall ta in något om den i decembernumret. — Red.)

Modulasyonstransformatoren. Beräknings- och lindningsanvisningar.

OZ, Juni 1951

Med BC-624 på 2 meter.

Enkel modulator for NFM. Glimlampmodulator enl. SM5ZB, beskriven i QTC nr 9 1949. 1-V-1 igen. Rx med 2 st. EF50 och EL41.

OZ, Juli 1951

Supermodulation? En värdering grundad på praktiska erfarenheter. Den egentliga nackdelen med systemet tycks vara att det från början angavs ha egenskaper, som senare visat sig obefintliga.

En cascode converter og en 9-rörs AM-FM super for 144 Mc.

Fru radioamatörens klagan

Allsjungen vid SM2-meeting i Luleå 15/4 1951

Sjunges vemodigt och känsligt till mel. »Turalleri hurra».

Att vara en fru till radiotok

CQ DX, CQ DX

*är minsann ej lätt, nej man blir aldrig klok
CQ DX, på en så'n.*

*Han går där och pillrar bland rattar och rör
och blir bläst förbannad om honom man stör,
för honom finns
alls inget kvinns
om bara testen vinns.*

I ungdomens vår var han gullig och fin

CQ DX, CQ DX

*och viska' förälskat: Jag blir bara din,
CQ DX, blott din.*

*Blev sen amatör och som sådan besatt
och lämna' sin nyvigda natt efter natt.
Han bara sa':*

*»Condsen är bra,
CQ DX, hurra.»*

*När fastrar och mostrar sen frågade mej,
CQ DX, CQ DX*

*hur nygift det kändes, jag svarade: nej,
CQ DX, vet ej.*

*»Ty condsen blev fina på vår bröllopsdag
och då existerar ej kvinnans behag.*

Han bara skrek:

Jag har en grek!»

CQ DX, sånt kre(ä)k!

*Och när som kolleger han får på besök,
CQ DX, CQ DX*

då sitter jag där i mitt ensliga kök,

CQ DX, jag dök,

ty höra på »strömbuk, kilocycles, DX,

Q-R-M, Q-S-B, Fine business, WX»,

jag står ej ut,

snart jag tar slut,

CQ DX, snyft slut!

I, YLs, som sitta församlade här,

CQ DX, CQ DX

och tro att er boy-friend i er är så kär,

CQ DX, så kär.

Jag varnar er skarpt, å de ä' inget prat,

han älskar blott sin radioapparat.

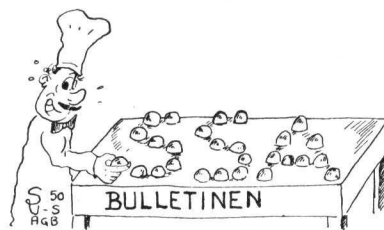
Han har ett »sked»,

ej tid för bädd,

CQ DX. Bliv rädd!

Mor till tre barn, alias —VP XYL.

(Troligen beroende på Bd Conds. Sätt. anm.)

SEPT.
1951

SSA-bulletin den 9 september 1951

Glädjande nog har ett flertal svar erhållits på vår efterlysning av bulletinredaktör. Styrelsen kommer att endera dagen besluta i frågan. Vi hoppas att det sedan skall bli gammal god ordning på bulletinen igen.

Tekniska bidrag till QTC börjar det bli ont om. Skriv gärna till Red och berätta om din station samt bifoga schema och detaljlista, om du har något som du tror intresserar oss andra.

På förekommen anledning meddelas att utsändning av grammofoonmusik fortfarande är förbjuden på amatörbanden.

Det är fina condx för VK och ZL på morgnarna på 14 Mc.

SSA-bulletin den 16 september 1951

En stor skänsk rävjakt med anslutning från OZ går av stapeln den 30 september. Samling vid köpenhamnsbåtens tilläggsplats i Malmö kl. 0945. Rävvarna sänder både på 80 och 160 meter.

Rävjakten skall gå huvudsakligen per bil. För dem som ej har egen sådan skall tävlingsledningen försöka ordna fordon. Anmäl er därför i tid till SM7HZ, Björns-torp. Senaste anmälningssdag den 19 september. Angiv antalet deltagare i laget samt huruvida bil önskas.

DX-konditionerna väntas bli mycket goda denna vecka. Bevaka särskilt 10 m-bandet.

SSA-bulletin den 23 september 1951

Vi påminner om den stora skånska rävjakten som går av stapeln nästa söndag.

Sökande av DXCC torde beakta att QSL från PK, FI, EP/EQ, AR, HS, PJ, JA och OE tillägs vidare ej godkännas om kontakterna skett efter den 21 december 1950. QSO med okkupationsstrupper i JA och OE gäller dock.

Engelsmännen får nu använda NFM inom området 144.5—145.5 Mc.

SSA-bulletin den 30 september 1951

Nästa styrelsesammanträde blir fredagen den 5 oktober kl. 19.30 på kansliet. Förslag till punkter på dagordningen bör vara kansliet tillhanda senast torsdag.

QTC oktobernummer är nu distribuerat och ligger i brevlådan i morgon. Red. är angelägen om tekniska bidrag för novembernumret, som annars blir rätt tunt. För undvikande av förseningar bör bidragen till DX-spalten sändas direkt till UH.

SM5SSA / SM5PA

Följande medlemmar ha återinträtt i SSA.

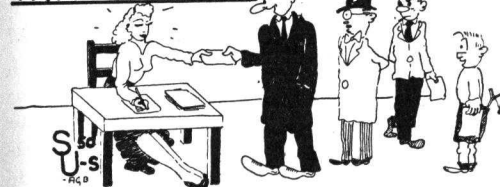
SM6AA Hallberg, Lars, Officersmässen, F 6, Karlsborg
SM5AY Roth, Gunnar, Bergstigen 12/5, c/o Petersson, Solna.
SM5GM Göransson, Olle, Sveavägen 12 B, Kungsör.
SM2HA Almquist, Carl-Erik, Box 3085, Notviken.
SM7LV Andersson, John Artur, Kasernen, I 7, Ystad.
SM5WD Wickman, Rudolf, Vasaloppsv. 98, Hägersten.
SM7XU Ericsson, Henry, Mårtenstorg 11, Lund.
SM6ANC Håkansson, Egon, Söndrumsv. 15, Halmstad.
SM5AHE Sandberg, Conny, Järnvägsallén 1 a, Viggbyholm.
SM1AHN Lindow, Odd, Kopparsvik, Visby.
SM5ATO Nilsson, Algot, Sparbanksväg. 62/1, Hägersten.
SL2AN Kungl. Norrbottens regemente, I 19, Boden.
SM5—789 Stålberg, Sigvard, Asöгатan 163/3, Stockholm.
SM5—906 Kleve, Sture, Vasavägen 59 A, Linköping.
SM5—1305 Loddby, Georg, Johannelundsvägen 18, Flysta.
SM8—1714 Jörgensen, Paul, Eilert Sundtsgate 10, Trondheim, Norge.
SM4—2074 Janse, Ulf, Smedjebacken.

Adress- och signalförändringar

Per den 13 september 1951.

SM7BA Langebjer, Willy, Kilian Zollsgat. 9 a, Malmö.
SM5CS Sandberg, Stig, Österled 16 A, Arboga.
SM6EU Hellerstedt, Lars, Folkhögskolan, Ljungskele.
SM7IU Cederberg, Sven, Veberödsgatan 13, Malmö.
SM6NQ Johansson, Karl, Box 60, Tidavä.
SM7OD Sävström, Enar, Mariebergsv. 12, Gullberna.
SM5QM Melchior, Erik, Ångsvägen 11, Lidingö 1.
SM5RW Asdal, Carl-Gösta, Arstavägen 83/6, Johannes-hov.
SM4XG Gyllenberg, Karl-Johan, Skolgatan 10, c/o Lindgren, Örebro.
SM5YD Carlsson, Arvid, Blommensbergsvägen 180/4, Hägersten.
SM6ACA Ahnblom, Carl-Erik, Uoffmässen, F 7, Sätenäs.
SM7ANA Embe, Lars, Pålsgöгатan 4, Hålsingborg.
SM4AMC Christians, Ingvar, Box 73, c/o Ström, Slottsbron.
SM5AAF Roxmalm, Kurth, Kungsklippan 22 a, c/o Krantz, Stockholm.
SM4AEI Wackelin, John Erik, Box 292, Hållabrottet.
SM5AQI Lenander, Kurt, Ritarvägen 4, Bromma.
SM6AUI Lundblad, Bertil, Lyckebo, Järnbrott.
SM7ALM Malmsten, Hans, Floravägen 15, Kristianstad.
SM5AFN Broman, Åke, Bergsundsstrand 3/5, Stockholm.
SM5AHW Arwin, Rune, Ugglegatan 29, Linköping.
SM6ADV Hellskog, Åke, Torggatan 17, Vårgårda.
SM7BZF Jörgensen, Carl-Erik, Högabergsgatan 40, Karlskrona.
SM5BRX Söderberg, Ivar, Rästensgatan 4, Sundbyberg.
SM7BIO Friis, Arne (ex-666), Järnväggsgatan 72, Limhamn.
SM6BUO Backman, Åke, m/s Vasaholm, AB Sv. Amerika Linien, Göteborg.
SM5BEP Malm, Lars-Åke, 5. div. F 11, Nyköping.
SM5BDQ Ritzén, Tord (ex-2193), Prästgården, Kårsta.
SM6BER Lindberg, Hardy (ex-2368), Box 675, Dals Långed.
SM7BFR Befälselev 1338 Svärd, 5. komp., I 12, Eksjö.
SM3BWR Lindberg, Per (ex-2200), Tierpsgat. 2, Gävle.
SM5BES Holmblad, Roland (ex-2353), Södermannagatan 66, Stockholm.
SM5BFS Jonsson, Ernst Uno (ex-2399), Guliksberg.
SM5BMS Björkman, Lars (ex-2058), Tråddragargatan 13, Västerås.
SM7BQS Hellström, Erik (ex-1656), Box 14, Gränna.
SM7—1324 Nilsson, Lars, Berg, Tving.
SM6—1473 Dittmer, Gösta, Jakobsbergsgatan 11, Falköping.
SM5—1512 Olsson, Valdemar, Badhusgatan 11, Malmköping.
SM5—1772 Robedal, Rune, Jungfrugatan 35/3, c/o Rödin, Stockholm.
SM4—1782 Ny, Eric, Grottvägen 3, Ludvika.
SM5—1853 Nehlin, Sven, Hagagatan 18/2 6. g., Stockholm.
SM5—2054 Nordberg, Bengt, Kristinagatan 10, c/o Nordström, Västerås.
SM7—2373 Hedin, Lennart, Stobygatan 18 c/o Wahlgren, Hålsingholm.
SM8—2407 SFC Guy S. Kane, R A 16282323, B. Co. 303rd Sig. 5 Vc Bn, CAUT COOK, California, U.S.A.
SM7—2448 Ekelund, Bertil, Box 54, Ronneby Hamn.

NYA MEDLEMMAR

Per den 13 september 1951.

SM5AXL Jonsson, Sven, Arstavägen 125, c/o Eklund, Johanneshov.
SM1AHM Karlsson, Karl-Erik, Radiostationen, Tingstäde.
SM7AGS Andersson, Sune, Fårarp 3, Svenstorp.
SM7ASS Ewehag, Hans, Box 10, Johannishus.
SM6AUZ Haglund, Hans, Vasaplansen 6, Göteborg.
SM5BRH Backström, Rune, Götgatan 87/4, Stockholm.
SM5BJI Nilsson, Rune, Norrbackagat. 25 A/4, Sthlm.
SM3BUJ Ranebäck, Lennart, G 5, Mjälte, Frösön.
SM7BQN Frost, Kjell-Arne, Björkliden 2, Hålsingborg.
SM5BKO Juhlin, Bengt, Hägerstensvägen 288, Hägersten.
SM7BJP Svensson, Harry, Brevlåda 85, Kallinge.
SM7BJP Tobiaasson, Edgar, Möllevängstorget 5, Malmö.
SM5BYP Eriksson, Bengt, Risbrinksväg. 17, Linköping.
SM6BXQ Cöster, Hasse, Adv. VII, F 14, Halmstad.
SM5BHR Björkregren, Harry, Geijersgat. 61, Uppsala.
SM7BIR Eliasson, Kaj M., Stenbocksgat. 39 b, Hålsingborg.
SM7BXR Rajstål, Roland, 3. komp., P 2, Hålsingholm.
SM5BAS Eriksson, Birger, Drabantstigen 3, Rotebro.
SM7BBS Gillgren, Sten, Mosstorpsvägen 5, Lidingö.
SM2BGS Kannikko, Per Erik, Bönträsk, Långsjär.
SM5BNS Dannerud, Tore, Fridtunagat. 5 A, Norrköping.
SM5CO Kungl. Södermanlands Flygflottill, F 11, Nyköping.
SM5—2460 Lindroth, Rolf, Storgatan 24, Vadstena.
SM3—2461 Norstedt, Curt, Box 534, Alfreðshem.
SM5—2462 Améen, Tore, Alstervägen 14, Bromma.
SM5—2463 Persson, Arndt, Gunnarsro, Nybybruk.
SM5—2464 Berninge, Birger, Kristallvägen 37, Hägersten 5.
SM2—2465 Lindberg, Rune, Järvsjöby.
SM4—2466 Gunners, Nils-Erik, Färnäs.
SM3—2467 Westlin, Holger, Box 755, Essvik.
SM4—2468 Larsson, Gösta, Råtorpsvägen 35, Karlstad.
SM4—2469 Hammarström, Hans, Tegelslagargatan 38 A, Kristinehamn.
SM3—2470 Eriksson, Evald, Bollvägen 9 B, Sandviken.
SM7—2471 Walde, Carl-Henrik, Ringvägen 17, Vimmerby.
SM3—2472 Hillström, Olof, Box 575, Tierp.
SM3—2473 Sjödin, Eric, Isbäck, Gulsele.
SM2—2474 Wallin, Kjell, Box 82, Stensele.
SM4—2475 Carlsson, Fredrik, Nybrogatan 46, Falun.
SM7—2476 Andersson, Jan, St. Råby 9, Lund.
SM7—2477 Ohlsson, Uno, Box 680, Hålsingholm.
SM6—2478 Lindhé, Georg, Rygatan 13, Göteborg.
SM3—2479 Öberg, Valdemar, Skallsta, Saltea.

Nu stundar höstens stora auktion, som går av stapeln fredagen den 9 nov. kl. 19.30 i Medborgarhuset. Länsa därför era junk-boxar på överblivna prylar, numrera dem och sätt även er signal på varje sak. Se'n är det bara att ta med dem till medborgarhuset i en lämplig låda, så skall vi göra vårt bästa för att ni skall slippa släpa med det hem igen.

Reglerna i år är som förr och följer:

- 1) Varje sak numrerad + er signal (enligt ovan).
- 2) Två listor bifogas, den ena upptagande varans nummer, benämning, ev. tekniska data samt minimipris, den andra nummer, benämning samt plats för köparens namn och försäljningspriset. Listorna skall dessutom förstås vara försedda med namn, ev. anropssignal samt postadress.
- 3) Varorna skall inlämnas i god tid före auktionen (start prick kl. 19.30), antingen dagen före eller samma dag kl. 9—17 efter hänvändelse till Medborgarhusets exp. och efter kl. 18 direkt till hörsalen auktionsdagen.

Som vanligt går 10 procent av försäljningspriset till Stockholmsavdelningens egen kassa.

Vi har förlagt auktionen till början på månaden för att om möjligt kunna få litet mer köpanda. Det passar ju plånboken bättre också, eller hur?

Väl mött då den 9:e.

—CR

ORDET FRITT

Betr. bc-stationerna på amatörbanden

Störningarna från de kommersiella stationerna på amatörbanden blir allt värre och värre. På 80 och 40 meter är det nästan omöjligt att genomföra ett QSO. Men inga åtgärder vidtagas av amatörerna eller deras förtroende-män för att åstadkomma bättring.

Jag har roat mig med att räkna bc-stationerna på amatörbanden i en nyligen publicerad s. k. kortvågstabell, sammanställd av SM5CQ Arne Skoog. Resultatet blir, tillsammans med mina iakttagelser, att

på 80 meter finns inga europeiska bc-stationer. Däremot är bandet fyllt av mer eller mindre skumma cw-stationer med och utan stationssignaler. Detta band blir f. ö. det, som vi först kommer att förlora, officiellt. Dess existens torde f. n. avgöras på en våglängds-konferens i Genève, utan närvaro av amatör-representanter. Ty vi kan väl inte anse oss representerade av dem, som tror, att radio-amatörer är personer, som stjälar mikrofon-kapslar i telefonkioskerna.

40 meter är i praktiken redan förlorat. Här finns mellan 7000—7099 kc inte mindre än 17 bc-stationer (4 i Spanien, ingen i Ryssland). På motsvarande utrymme under 7000 finns endast 3 st. Mellan 7100—7149 kc upptar ovan-nämnda tabell vidare 16 bc-stationer och mellan 7150—7300 82 st. Läger man därtill de huvudsakligen ryska kommersiella cw-stationerna, torde även den passive amatören förstå, att det är omöjligt att köra amatörtrafik på 40 meter.

På 20 meter finnes endast en bc-station, en ryss på 14230 kc. Men det kommer nog snart flera. Såvida inte de kommersiella cw-stationerna ta överhanden. Början är gjord av flera ryska och en fransk och en italiensk.

10 meter slutligen. Här tycks konditionerna sätta stopp för såväl kommersiell som amatör-traffic.

Hälsingborg den 3 sept. 1951.

SM7BHF

Saken har diskuterats ett flertal gånger inom styrelsen som skall meddela ordf. inom region I (RSGB) att frågan tarvar snabb behandling.

Red.

OBSERVERA

att endast den som har tillståndsbevis äger rätt att inneha och nyttja sändare.

HAM-annonser

HAMMARLUND HQ 120X. Var. select., xtalfilter 6 band, sep. bandspridning, S-meter, bfo, 12 rör. Säljes el. bytes m. bandspelare. Anbud t. SM5—1206, C. Dickson, Sättern 3, Norrviken.

TILL SALU: HQ 129X med Hammarlunds 100 kc. freq. standard. BC 312M med S-meter och inbyggt nätaggregat. Svar med anbud till SM5BGK, O. Rahm, Box 154, Kolsva. Tel. Köping 501 54.

SÄLJES: RECEIVER NC-57 National med Select-O-Ject och nättransformator. Prima. Anbud, lägst 650:— kr. Tel. 65 24 80, Stockholm.

SÄLJES: Ny am. portabel rx-tx, frq 6—9 Mc foni—cw. Tx 4 rör, 1000 kc kristall. Rx 6 rörs super. Div. tillbehör såsom handgen., nyckel, mike, hörtelefoner. 10 res.-rör m. m. SM6AMA, B. Ekblom, Tel. 1162, Alingsås.

KÖPES: MOTTAGARE köpes omgående. SM4—2398, I. Johansson, Box 692, Borlänge.

VFO-CLAPP 3,5—3,75 Mc/s, byggd på plåchassie med panel. 2 rör. Utan likriktare. Pris kr. 70:—. **TRANSF.** 2×500/750 V 250 mA. Pris kr. 45:—. **Radio SM5NR**, Rune Lindström, Bettna.

BEG. OMFORMARE billigt. 1 st. Moréns FKOS 34, 0,6 kVA, 3000 v/m, 220 V DC—220 V AC, 1 st. El.-mek. AB Gust. Ericsson, S—m. 3000 v/m, 0,9 kVA, 220 V DC—143 V AC, bägge i gott skick. Till högstbjudande. SM44—2030, John Back, Box 300, Årjäng.

ÖNSKAS KÖPA: Radiostationsenhet SCR 522A eller TR 1143A och BC 341F. E. Forssberg, Arbetargatan 34 i tr., Stockholm. Tel. 33 26 06.

HALLÅ, HAMS I GÖTEBORG! SM4BPH Ebbe Arpman, Box 354 a, VALBERG, måste p.g.a. studier hyra ett rum i Göteborg fr.o.m. 15/1 1952. Svar önskas snarast!

R 1155 A

kommunikationsmottagare nu i lager. Levereras i originallådor. Pris Kr. 320:—. Rabatt lämnas.

R 27 Konverter för 3,5—5 meter. Output 7-8 mc. Med 3 rör. Levereras med ombyggnadschema för 2 meter. Är mycket lätt att ändra för 10 meter. Kr. 40:—.

TUSB Avstämningssenheter för sändare, med låda. Vi ha många i lager ännu med snygg front. Kr. 35:—.

0—500 Mikroamp. instrument, runda med med gradering för 0—500 volt+0—15 volt (2 skalor alltså). Kr. 20:—. Obs. Kopplingschema medf. — pse medsänd 50 öre i frim. instrumentet som universalinstrument i 15 mätområden.

Koaxialkabel, 70 ohm, 1 mm innerdiameter, Kr. 1:25/m. **Germaniumdioder** Kr. 6:—. **Kristaller**, några udda mellan 6,5—7 mc och 7,5—8 mc. Kr. 8:—.

Våra billiga **75 W-rör 1625** och **125 W-rör 826** kan ej vara i evighet. Passa på medan de finns! 4 st. rör 1625 Kr. 15:— och 2 st. 826 Kr. 15:—. Ha kommit direkt från USA och äro i originalförpackning.

REIS RADIO

SM6BWE Ragnar von Reis

Polhemsplatsen 2

Göteborg

Oscillograf AN-APA-1

Amerikansk oscillograf avsedd för flygradar. Apparaten säljes komplett i originalkartong eller delvis demonterad enligt följande prislista:

Apparaten delvis demonterad, innehållande bl. a. oscillografrör 3BP1, likriktarrör 2X2, potentiometrar, reläer, rörhållare, motstånd, kondensatorer m. m. 94:—
rör 6SN7, 7 st. à kr. 6:—/st. 42:—
rör 6G6G, 1 st. à kr. 6:— 6:—
rör 6H6 6:—
rör 6X5 6:—
2 st. ritningar, finnas ej i instr.-boken 5:—

159:—

Den kompletta apparaten, som förutom det ovan uppräknade innehåller vissa värdefulla delar, som borttagits ur de delvis demonterade enheterna, kostar endast kronor 145:—

MOTTAGARE R1155 • WALKIE-TALKIE WS-38, pris 135:— • **OLJEKONDENSATORER OSCILLOGRAFRÖR 5CP1**, pris 40:— • **TUNING UNITS**.

Begär gärna våra beskrivningar och prislistor — de sändas gratis.

VIDEOPRODUKTER

Box 2506.6

Göteborg 25

Specialerbjudande

813	nto kr.	50:—	6Y6G	nto kr.	8:25	VR 105	nto kr.	10:—
814	» »	26:50	6AG5	» »	8:—	VR 150	» »	10:—
1619	» »	5:65	6AL5	» »	5:50	2X2	» »	8:25
6AC7	» »	8:75	955	» »	8:—	5U4	» »	5:25

LIKRIKTARRÖR	brutto
OZ4	11:—
1B3GT	25:—
1X2A	14:—
1V	13:—
5V4G	16:—
5X4G	12:—
5Y3G	7:—
5Z4	14:—
6X4	8:50
6ZY5G	10:—
7Y4	9:50
7Z4	10:—
25Z5	10:—
25Z6	9:—
35Z3	9:—
35Z4GT	9:—
35Z5G	8:—
50X6	9:—
80	8:—
83V	16:—
83	16:—

MINIATYRRÖR	brutto
1A3	12:—
1L4	13:—
1R5	12:—
1S4	14:—
185	11:—
1T4	13:—
1U4	8:—
1U5	11:—
6AB4	8:—
6AH6	24:—
6AJ5	32:—
6AK5	20:—
6AQ5	11:—
6AS5	12:—
6AT6	10:—
6AU6	11:—
6AV6	8:—
6BA6	11:—
6BC5	12:—
6BE6	11:—
6BF6	7:50
6BH6	9:—
6BN6	18:—
6C4	13:—
6CE6	14:—
6J4	27:—
6J6	12:—
6T8	18:—
12AT6	9:—

12AT7	16:—
12AU6	12:—
12AU7	14:—
12AX7	16:—
12BA6	11:—
12BE6	11:—
35B5	9:—
35C5	9:—
50B5	12:—

STALRÖR, G, GT	brutto
2A3	13:—
2A6	11:—
6ASGT	13:—
6AB7	20:—
6B4G	20:—
6B7	20:—
6B8	20:—
6BQ6	14:—
6C6	12:—
6D6	11:—
6F5	10:—
6F6	12:—
6F7	14:—
6G6G	11:—
6H6	10:—
6J5	9:—
6J7G	12:—
6K6GT	9:—
6K7	10:—
6L5	11:—
6L7	17:—
6N7	15:—
6R7	10:—
6S7	19:—
6SA7	11:—
6SF5GT	10:—
6SF7	12:—
6SG7	11:—
6SH7	13:—
6SK7	10:—
6SL7	14:—
6SN7	12:—
6SS7	11:—
6V6	11:—
6Z7G	12:—
7A6	11:—
7B6	10:—
7B7	11:—
7C5	11:—
7C6	10:—
7E7	16:—
7F7	13:—

7H7	11:—
7Q7	11:—
7R7	14:—
7S7	17:—
12A6	11:—
12ASGT	12:—
12C8	11:—
12J5	6:50
12J7	8:—
12K8	15:—
12Q7GT	11:—
12SA7GT	10:—
12SC7	14:—
12SF7	12:—
12SG7	12:—
12SK7	10:—
12SL7GT	15:—
12SN7GT	13:—
12SR7	13:—
14A7	10:—
14F7	14:—
14F8	18:—
14H7	12:—
14J7	17:—
14S7	17:—
30	10:—
32	12:—
33	11:—
42	11:—
43	11:—
46	11:—
1629	16:—

BATTERIRÖR	brutto
1D5GP	11:—
1D7G	11:—
1E7G	16:—
1F5G	11:—
1H6G	11:—
1A5GT	11:—
1A7GT	13:—
1C5GT	13:—
1H5GT	10:—
1LA6	15:—
1LB4	15:—
1LC6	15:—
1LD5	13:—
1LE3	10:—
1LN5	13:—
1N5GT	13:—
1R4	22:—
3B7	18:—
3D6	11:—

På samtliga bruttopriser lämnas amatörrabatt 25 %. Vid varje köp bifogas dessutom en rabattkupong. Samla på dessa. Om Du sedan insänder dessa får Du enligt nedan:

Rabattkuponger upp till	50:— kr.	10 %
»	100:— »	12 %
»	200:— »	15 %
» över	200:— »	20 %

Om rabattkupong ej önskas, lämnas 30 % på bruttot

CEDEPRODUKTER

Fack 29

VALENTUNA

Postgiro 39 83 24

73 de

S M S B D E